

KÖNYVHÉT

Tóth Krisztina
A majom szeme

Szabó T. Anna
Vagyok

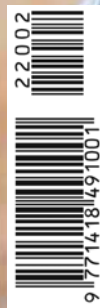
Lackfi János
Bejglüközársaság

Mán-Várhegyi Réka
Vázlat valami máshoz

Romsics Ignác
Hetven év

Cserna-Szabó András
Zerkó, Attila törpéje

Benedek Szabolcs
Ez nem Amerika

Fotó: Debreczeni Fanni

„a költő, a magány és a csend birodalmában végezheti munkáját”

LUKÁCS SÁNDOR

A MÓRA KIADÓ ÚJDONSÁGAIBÓL

BING – A MAGAS CSÚSZDA 3+
32 oldal, ford.: Bottka Sándor Mátyás, 1999 Ft
A csúszdázás, amolyan Bing - szokás. Bing és Pando a parkban játszik. Nahát! Találnak egy új mászókat, amin van billenő alagút, hímálózó kötélletra és lingő-lengő hid is. És egy csúszda. Egy nagyon magas csúszda. Vajon Bing le mer majd csúszni rajta?

ERDEI MESÉK MINDEN ÉVSZAKRA 6+
4 évszak – 4 mese
96 oldal, ford.: Kertész Edina, 3999 Ft
Az évszakok változásáról, a barátság és a család fontosságáról szóló négy mese mellett a kötet tavaszi, nyári, őszi, téli szórakozásokhoz is ötleteket ad, a természet világával való ismerkedést pedig az évszakok jellemzőihez kapcsolódó rövid magyarázatok segítik.

UTAZÁS ÁLOMORSZÁGBA 6+
Ötperces esti mesék
176 oldal, ford.: Weltler Ildikó, 5499 Ft
Az esti mese amolyan kisebb szertartás, amely segít lezárni a napot, ellazulni, és felkészülni arra, hogy belépünk az álmok világába. Ehhez a különleges utazáshoz pedig olyan mesékre van szükség, amelyek képesek elvarázsolni a gyerekeket.

**Bartos Erika
BALATON-FELVIDÉK 3+**
Brúnó a Balatonon
308 oldal, 5999 Ft
Tudod-e, hogy milyen mély a Balaton? Ismered-e a tihanyi visszhang vagy a tó

keletkezésének legendáját? Jártál-e már a nagyvzsonyi várban, a balatonfüredi Lóczy-barlangban, a Veszprémi Állatkertben, az örvényesi vízimalomban, bicikliztél-e a sajkódi öbölben? **Bartos Erika**, aki 2022-ben a Magyar Építész Kamarától Sivata-gi Kőrözsa díjat kapott a **Brúnó Budapest-sorozatért**, most a Balatont mutatja be a legkisebbeknek. Az építész-mérnök végzettségű meseíró egy kedves történet és részletgazdag rajzok segítségével kalauzolja végig óvodáskorú olvasóit a magyar tenger nevezetes helyszínein.

**Pacskovszky Zsolt
MARKOVICS VILIT ELRABOLJÁK AZ UFÓK 6+**
Már tudok olvasni – 2. szint
40 old., ill.: Klement Csaba, 1699 Ft
Markovics Vilinek nem erőssége a mattek vagy a helyesírás. Az ő szuperereje az evés: bármikor, bármiből, bármennyit meg tudna enni. Meglepetésére egy átlagosnak ígérkező iskolai napon elrabolják az ufók, és az űrben vattatni kezdik. Vili csak magára számíthat, rajta múlik a földlakók sorsa. De miért pont őt rabolták el? Vajon csak egy zseni képes megmenteni a bolygónkat?

**Marék Veronika
LASSÚ VÍZ, SEBES PATAK 6+**
Már tudok olvasni – 3. szint
48 old., ill.: Baranyai (b) András, 1699 Ft
Lassú Víz és Sebes Patak tökéletesen kiegészítik egymást: egyikük a kéz, másikuk az ész. A két testvér együtt indul útnak Fehér Hódhhoz, hogy megszerezzék a medvefüvet beteg édesanyjuknak. Ám a különleges gyógynövényre Mosómedve is igényt tart... Vajon a testvérek képesek kicselezni egy tolvajt egymás nélkül? Mire képes a kéz, ha nincs vele az ész?

**Dóka Péter
ÍRISZ ÉS A ROBOTGYÁR 6+**
Már tudok olvasni – 3. szint
64 old., ill.: Oravecz Gergely, 1699 Ft
Írisz szeretne egy barátot. Kívánsága épp a nyolcadik születésnapján teljesül: egy idegen bolygón találkozik egy robotgyerekkel, akivel rögtön megkedvelik egymást. Ám alig töltenek együtt pár órát, a kis robotot elrabolják. De kik ezek a semmi-ből előtűnt, ijesztően berregő idegenek, és hová viszik a robotgyereket? Kicsoda a rejtélyes Marika néni? És miért hívnak egy lánctalpas robotot Hamupipókének? Írisz elindul a közeli robotgyárba, hogy minden titokra fényt derítsen.

**Jesper Juul
FÉRFINAK ÉS APÁNAK LENNI 18+**
192 oldal, ford.: Bánki Tímea, 3499 Ft
Hatalmas lehetőség apává válni! Semmihez sem hasonlítható élmény végigkísérni gyermekünk fejlődését, szembesülni saját magunkkal szülőként. Az édesapák napjainkban egyre inkább felismerik a bensőséges, valódi apa-gyermek kapcsolat jelentőségét, s azt, hogy ez mennyi örömmel jár. Megértették azt is, hogy nemcsak az édesanyák árnyékában, az ő irányításukat követve boldogulhatnak, hanem férfiként, saját magukat adva kell jelen lenni a családjukban.

Rendelj webáruházunkból
kiadói kedvezménnyel!
mora.hu

7

4 A kilencedik verseskötet

Beszélgetés Lukács Sándorral
(Illényi Mária)

7 A valóság igyekezett beérni a fikciót

Tóth Krisztina új regényéről
(Varsányi Gyula)

8 Csak akkor fáj, ha röhögök

Beszélgetés Lackfi Jánossal
(Jolsvai Júlia)

9 „Hinnem kell abban, hogy vagyok”

Szabó T. Anna összegyűjtött verseiről
(Szénási Zsófia)

10 „A hely szelleme vezette a tollamat”

Beszélgetés Géczy Jánossal
(Vermes Nikolett)

11 „A legjobb, ha mindenki arról ír, amiről szeretne, és amiről képes írni”

Interjú Mán-Várhegyi Rékával
(Varga Adrienn)

13 Jobboldali elhajlás vagy marxista őskövület?

Beszélgetés Romsics Ignác történésszel
(Mátraházi Zsuzsa)

14 Mesefelölelő – gyermek- és ifjúsági könyvek

(Sz. Zs.)

15 Jer, nézd a Balatont!

(szénási)

17 Irodalmi életmű az ifjúság szolgálatában

Nógrádi Gábor 75 éves
(Szénási Zsófia)

19 „Járunk rabszolgapiacra, fürdőben, Ágoston püspöknél és kuplerájban”

Interjú Cserna-Szabó Andrással
(Vermes Nikolett)

20 Senkinek sem hiányoztak

Mátyás Győző: Szökevények
(Laik Eszter)

23 Visszatérés a Paradicsomba

Beszélgetés Geröcs Péterrel
(Pompor Zoltán)

25 Betűt betűbe öltve

Interjú Pap Évával
(Tímár-Gregorits Nóra)

26 Most múlik pontosan

Katie Mack: A mindenség vége – mármint asztrofizikai szempontból
(Laik Eszter)

26 Kalandozás a szimbólumok világában

Molnárné Ötvös Tünde: Fénnyel írt egyházművészet
(Pompor Zoltán)

27 Mesétől módosult tudatállapotban

Interjú Csóka Judittal
(Szepesi Dóra)

29 Az irodalom tükröt tart magunk elé

Interjú Benedek Szabolccsal
(Szepesi Dóra)

30 A világ végveszélyben

Noam Chomsky: Összefogunk vagy kihalunk
(Laik Eszter)

30 Megszólalnak a nevek

Kallós Ede: Nevek és napok
(Galambos Kristóf)

A Könyvhét megtalálható budapesti és vidéki könyvesboltokban, valamint a Lira Könyv Zrt., a Libri és az Aranybagoly bolthálózatokhoz tartozó boltokban. A teljes lista a Könyvhét honlapján olvasható a „Könyvhét megtalálható” menüpontban.

E számunk megjelent 2022. június 1-jén 10 000 példányban.
Következő számunk lapzártája: 2022. szeptember 15., megjelenik 2022. szeptember 28-án.

Hirdetésfelvétel a szerkesztőségben:

209-9140 Kiss József

impresszum

KÖNYVHÉT - WWW.KONYV7.HU

Megjelenik egy évben négyszer: a Tavasz szezonra, az Őnnepi Könyvhétre, a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválra és a Karácsonyi Könyvvásárra
• Ára előfizetőknek 700 Ft • Előfizetési díj 2800 Ft egy évre • KIADJA: Kiss József Könyvkiadó, Kereskedelmi és Reklám Kft. • SZERKESZTŐSÉG, HIRDETÉSFELVÉTEL, ELŐFIZETÉS: 1117 Budapest, Baranyai utca 1. Telefon: 209 9140. E-mail: konyvhét@t-online.hu • Főszerkesztő, felelős kiadó: Kiss József • Főszerkesztő-helyettes: Csokonai Attila • Művészeti vezető: [Szabó J. Judit] • Fotó: Debreczeni Fanni • Marketingvezető: Jakab Sára • Szerkesztés, tördelés: Blasits Ildikó • NYOMÁS: Oláh Nyomdaipari Kft. • Felelős vezető: Oláh Miklós vezérigazgató • ISSN 1418-4915 • A hirdetésekben közöltékért a kiadó és a szerkesztőség nem vállal felelősséget. TERJESZTI: a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletág, a Fok-ta Bt., előfizethető a kiadó címén.

A kilencedik verseskötet

Beszélgetés Lukács Sándorral

Lukács Sándor, Kossuth- és Jászai Mari-díjas magyar színész, költő, érdemes és kiváló művész, a Halhatatlanok Társulatának örökös tagja. Színészként otthonosan mozog a szavak sűrűjében; tudja, mekkora súlya van egy-egy hangsúlynak, árnyalatnak vagy akár a csendnek...

– **Mesélne arról, hogyan jutott el a most megjelenő, kilencedik verseskötetig?**

– A költéssel úgy voltam, mint gyerek a játékkockákkal. Először csak megfogja és szétszórja őket, majd kezdi megkülönböztetni a színeit, aztán idővel eljut oda, hogy építsen belőlük házat, tornyot, és a többit... Az irodalmi környezet, ami szerencsémre gyerekkoromtól kezdve körülvett, nyilván sokat segített abban, hogy szinte észrevétlenül írásban is kezdjem rögzíteni gondolataimat. Tulajdonképpen elképesztő belegondolni, hogy az első próbálkozásoktól, most június elején eljutottam kilencedik verseskötetem megjelenéséig.

– **Mikor fordult komolyra kapcsolata a költéssel?**

– Az indulásnál két abszolút tekintélyű, csodálatos mentorom volt: Lator László és Kálnoky László. Nekik mutattam meg először a verseimet és nem sokkal utána, a nyolcvanas évek közepén „Arc bukik fel az árból” címmel Kálnoky írt laudációt az Élet és Irodalomban közölt verseimhez.

– **Hogyan talált kiadót?**

– Első két kötetem, a Szökés (1985) és az Elrejtett hangszerek (1988) a Magvetőnél jelentek meg. Mivel innentől kezdve az ÉS-ben, a Kortársban, az Új Írásban viszonylag folyamatosan publikáltam, nem volt különösebb gond a kiadókkal. A Magvető, az Orpheusz és a Medicina után, legutóbbi öt kötetemet a Nap Kiadó jelentette meg. Öröm és megtiszteltetés volt számomra, hogy 2006-ban, válogatott és új verseim szerkesztését, Az elűzött álom címmel, Domokos Mátyás vállalta el.

– **Nagyon változatos a versek belső ritmusa, dinamikája és formája. Nevezhetjük az írásait létverseknek?**

– Nem tudom, pontosan mit ért létversek alatt, az viszont biztos, hogy életemnek egyre fontosabb és nélkülözhetetlenebb eleme a versírás.

Azok az élethelyzetek, amelyekkel a színészet kapcsán szembesülök, gazdagítják és tapasztaltabbá teszik az embert. Ezen élményeimet olykor hasznosítani tudom az írásaimban is.

De amíg a színész egy monodrám próbái alatt is közösségben dolgozik – rendező, sűgő, asszisztensek, világosítók –, addig a költő a magány és a csend birodalmában végezheti munkáját. Nekem jólesik ez az „átjárás”, mert mindkét műfaj lehetőséget nyújt az ön-kifejezésre. Mint színésznek a pontos szövegtudáson túl még sok mindenre kell figyelnem: a gesztusok, a mozgások, a partnerekkel ugyanakkor a közönséggel való kapcsolat folyamatos fenntartása, külön koncentrációt igényel. Ha viszont írok, magamon kívül senkihez sem kell alkalmazkodnom és természetesen megpróbálok minden zavaró tényezőt kizárni. Az író-embernek más az időélménye. Amíg a színpadon egy jelenet vagy felvonás általában meghatározott ideig tart, addig a költő birtokba veheti a nap minden óráját, sőt még az éjszakát is, munkája során. Ez a szárnyaló szabadság persze akkor igazán örömteli, ha eredménnyel jár, ha visszanézve nem tűnik haszontalannak...

– **A valóság és az álom kontrasztja hogyan változott az évek során? Gondolok itt például a „Régen és ma”, Hallgat az út”, „Játssz és álmodj” című verseire.**

– A két állapot közül a valóságot éljük folyamatosan, az álmok pedig igencsak kiszámíthatatlanok. Éjszakáimban sokszor ülök „hosszú, méla lesben” és várok, ha nem is „felajzott nyíra”, valami érdekes-furcsa álmot, melyre még ébredés után is emlékszem majd. A kontraszt nem sokat változik, hol gyengíti, hol erősíti a két állapotot.

– **Az egyik kedves versem egy korábbi szerzeménye, az „Elszökött szavak”. Jól érzékelem, ebben a kötetben is igen hangsúlyos a kifejezőképesség kérdésköre?**

– Úgy gondolom, a költészet különös varázslata, hogy módjában áll kitágítani a kifejezhetőség határait. A hasonlatok, a szimbólumok által olyan tartalmak felmutatására is képes, amelyeket az emberek többsége legfeljebb a tudatalattijában hordoz, de plasztikussá, „megfoghatóvá” csak a vers kontextusában válik számukra. Vagyis a „felismerés”, a „ráismerés” élményével lesznek gazdagabbak.

– **Költői hangja szikárabb vagy telítettebb lett az évek során, és írás közben hozzáad vagy elvesz „önmagából”?**

– Inkább úgy fogalmaznám, hogy talán személyesebb lett és azon belül hol szikárabb, hol telítettebb. Én minden konkrét és egzakt dologban megfogható vagyok, inkább a ködökből és bizonytalanságokból építkezem, és ha sikerül egy „letisztult” képet létrehoznom, ahhoz mindenképp szükségesek az előzmények: a kusza összevisszaság, a többértelműség. Hogy eközben hozzáadok-e vagy elveszek önmagamból, az semmiképpen sem tudatos vagy szándékos törekvés, mert mindig rábízom magam az éppen adott lelki és fizikai kondícióimra.

– **Elégedett a sorsával? És az emberiségével?**

– Az ember furcsa lény. Többször észrevettem már magamon, hogy bizonyos esetekben igyekszem teljesíteni a „felnöttek előírásait”. Mivel a lelkem még ma is a gyermeké, aki megpróbál mindent „felfedezni”, aki rendszeresen megküzd az élményeiért és sokszor megdöbben azon, hogy bizony csúnya dolgokat is tapasztal maga körül. Hogy az általa elképzelt „jóság” és „szépség” mögött, sok esetben számítás és rossz szándék rejtőzik. Ez általában elkészeríti az embert és megfelelő tapasztalat és bölcsesség kell ahhoz, hogy a kétségbeesés helyett végül is örömmel töltsön el bennünket a felismeréseink igazsága. Jómagam, a sorsommal kapcsolatban elégedettséget csak akkor érzek, ha tudom, hogy az elért eredménynek „fedezete” van. Ha képességeim és lelkiismeretem szerint a maximumot sikerült nyújtanom.

Az emberiséggel viszont hadilábon állok. Szuper-kommunikációs korunkban, az internet és egyéb digitalizációs rendszerek révén az emberiséget annyi „üzenet” éri, hogy lassan már maga sem tudja, hogy mit kezdjen velük, és melyik irányba haladjon tovább. Elképesztő olvasni a sok álhírt és ostobaságot, ami a különböző portálokon naponta rázuhan világunkra. És sajnos, az emberiséggel nem lehet kezdet fogni, őt nem lehet vendégül látni, az emberiséggel nem lehet fehér asztal mellett, személyes dolgokról, diszkréten társalogni. A lózungok, a lelkesítő vagy éppen deprimáló, emberiségnek szánt szövegek pedig távol állnak tőlem...

– **Ha mégis érdemes lenne üzennie „e holdfény üvegén csillogó világ-nak”, mi lenne az?**

– Életünk tele van olyan jelenségekkel, melyekkel nap mint nap találkozunk, de paradox módon mégsem tudatosulnak bennünk. A vers éppen erre ad alkalmat. Megfejtethetetlen csoda számomra, hogy bizonyos szövegek milyen formákban és milyen tartalmakkal töltődnek fel, hogy mennyi bennük a tervezés, és mennyi az improvizáció. Verset írni és olvasni, a természetes adottságokon kívül, egyszerre játék és halálosan komoly szenvedély...

Illényi Mária

Fotó: Debreczeni Fanni

könyvről

Lukács Sándor: **KIKÖTŐ**
Álarcok sorozat
Nap Kiadó, 80 oldal, CD melléklettel, 3675 Ft

A Nap Kiadó könyvheti újdonságaiból

A HORVÁTORSZÁGI MAGYAROK A 21. SZÁZADBAN
Magyar szemhatár sorozat
Összeállító szerkesztő: Lehocki-Samardzic Anna
Sorozatszerkesztő: Pusztay János
296 oldal, színes képekkel, 3500 Ft
A kötet egy gyorsan fogyatkozó közösség jelenét és múltját írja le, a jövőbe tekintve jó példákat felhozva a jelenből.
A Bethlen Gábor Alapítvány támogatásával.

Kiss Gy. Csaba: HARMINC ÉV UTÁN: 1989-1990
Személyes történelem
Magyar esszék sorozat
340 oldal, képmelléklettel, 3900 Ft
A Szerző visszaemlékezéseinek ez a harmadik, záró kötete. Pontosan az 1989. június 16. és 1990. december 16. közötti időt tárgyalja.
Az EMMI – NKA támogatásával.

Kodolányi Gyula: A VILÁGFA ÁGAIN
Életút-interjú. Beszélgetőtárs Csűrös Csilla
3., javított kiadás, 330 oldal, 4500 Ft
Ez a könyv nemcsak Kodolányi Gyuláról szól, hanem az elmúlt évtizedek nagyobb panorámáját is kínálja, kulcsot ad fontos eseményekhez és az idők szereplőinek megértéséhez.

Lőkös István: ZBOGOM, ZAGREBE - ISTEN VELED, ZÁGRÁB
Magyar esszék sorozat
360 oldal, képmelléklettel, 3990 Ft
Olvasmányos esszéket a professzortól, aki egész életét és munkásságát a horvát irodalomnak, illetve a magyar és horvát közös irodalmi emlékezetnek szentelte.
Az EMMI – NKA támogatásával.

Szepesi Attila: BARBÁR SZONETTEK
Versek
340 oldal, 3675 Ft
„Verses önéletrajz? Verses emlékezés? Személyes, lírai korrajz? Szepesi Attila a kis világok apró dolgait, kistörténeteit, a részleteket rögzíti szociografikus pillanatképekben [...] játszik a világgal, játszik a formával...” (Pécsi Györgyi)
Az EMMI – NKA támogatásával.

Juhász Előd: ZENEKÖZELBEN 8.
Beszélgetések egy rádióműsor jeles vendégeivel
Álarcok sorozat
244 oldal, 3900 Ft
Változatlanul a művészeti és a közélet jeles személyiségei kerülnek reflektorfénybe. Mindig a meghívott a fontos, ő a főszereplő, Juhász Előd „csak katalizátor”...
Az MMA támogatásával.

nk NAP KIADÓ www.napkiado.hu

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA | NKA Nemzeti Kulturális Alap | MMA MAGYAR MŰVÉSZETI AKADEMIA

A MAGYAR BIBLIATÁRSULAT ÉS A KÁLVIN KIADÓ AJÁNLATA

BIBLIA NEKED
Interaktív kiadás fiataloknak
160x218 mm • 1586 oldal • 12 000 Ft
A RÖF 2014 Biblia szövegeivel és
ingyenes online anyagokkal
(Kálvin Kiadó – Harmat Kiadó)

Siba Balázs
**HÉTFŐTŐL
SZOMBATIG**
Lelki ritusok és spiritualitás
a mindennapokban
Fr/5 • 240 oldal
kartonált • 2600 Ft

Alec Rylie (szerk.)
**A KERESZTÉNYSÉG
TÖRTÉNETI
ATLASZA**
220x280 mm • 224 oldal
keménytetés, védőborítással
8000 Ft

Szabó-Nyulász Melinda
**GONDOLD ÚJRA,
ALKOSS MÁSKÉPP!**
200x270 mm • 188 oldal
kartonált • 3500 Ft
Kreatív pedagógus ötletár
(Kálvin Kiadó – Reftantár)

Miklya Zsolt – Miklya
Luzsányi Mónika (szerk.)
ABC KUCKÓ
Abécéskönyv 1-2. osztályosoknak
Rajzolta Schall Eszter
215x285 mm • 160 oldal
kartonált • 3800 Ft
(Kálvin Kiadó – Reftantár)

Kortárs Könyvkiadó

Vörösmarty tér, 69. pavilon

www.kortarskiado.hu

A Németh László Szakkollegium és a rendszerváltás

Novellák

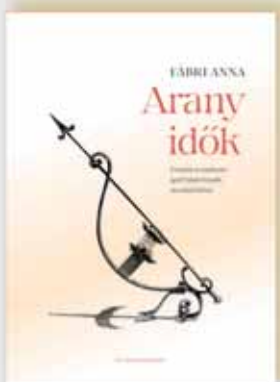
Két versciklus, két dráma

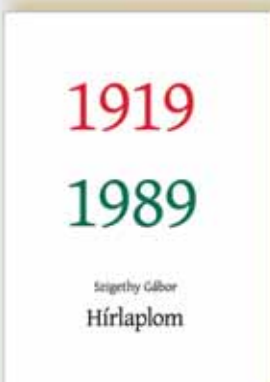
Lunátikus rövidkék és hosszabbkák

Új versek és versesszék

Eszmék és emberek gróf Teleki László neveltetésében

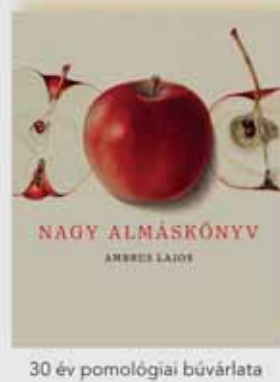
Hiteles források alapján elképzelt valóság

Lányi András életrajzi esszéje (Karátsón-archívum Könyvek, II.)

Vers, napló, verspróza, Szent Fausztinával közösen

30 év pomológiai búvárlata

A valóság igyekezett beérni a fikciót

Tóth Krisztina új regényéről

Költőként, majd novellistaként, gyerek-könyvek, mesék, színpadi művek sikeres írójaként ismertük meg **Tóth Krisztinát** mindaddig, amíg első regénye, az **Akvárium** megjelent 2013-ban a Könyvhétre. A mostani könyvünnepen ismét regényíróként jelentkezik a **Magvető**-nél **A majom szeme** című új könyvével.

– **Mivel több műfajban alkot, fölmerül a kérdés: miért fontos az ön számára a regény, mint kifejezési forma?**

– A regény egy tágabb struktúra, sokkal több lehetőséget ad egy-egy figura, történet felépítésére és kibontására. Én kedvelem a rövidpróza műfajokat, de most jól esett beköltözni ebbe a magam által megalkotott, fiktív világba. A szöveg több éve készül, épül, és bár disztópiaként tekintek rá, meg kell mondanom, hogy a regény megírásának éve alatt a valóság többször lépést váltott, felgyorsított, és igyekezett beérni a fikciót.

– **Az Akváriumban tūponos, életszagú az a világ, környezet, amelyben a társadalom peremén sodródó szereplők az államszocializmus évtizedeiben élnek. Most nézőpontot, témát váltott...**

– Említettem, ez egy disztópia, de nem a távoli, hanem a közeljövőben játszódik, valahol itt, Európában. Bárhol. A hétköznapi emberek korábban lezajlott polgárháború szorongató következményeit nyögik. Mélyszegénység van, a társadalmi olló szétnyílt, a gazdagok igyekeznek a védett városnegyedekben tömörülni. A történetre egy fenyegető katasztrófa árnyéka borul. Közben persze a nyomorúságban is felcsillannak az emberi pillanatok, de a túlélésért mindenki küzd. Ki pénzzel, ki a testével, lelkével fizet, mások beállnak a hatalom szolgálatába, de annak is komoly következménye van. Olyan rendszert mutat be a könyv, amelyben nem lehet megúszni a bukást, mert aki túl akar élni, annak kompromisszumokat kell kötnie. Közben az intézmények működnek, nyitva vannak a boltok, és mindenki úgy tesz, mintha ez a világ tulajdonképpen elérhető volna, miközben lassanként felszivárogozik az életükbe a mindent átítató hazugság.

– **Előző regényében öröklődő kiszolgáltatottsággal szembesülünk, itt viszont nagyrészt a mindent behálózó manipuláció teremti a kiszolgáltatottságot. Lesznek, akik a mai hazai viszonyok metaforájaként olvassák majd köny-**

vét, bár szerintem tágabb érvényű korjellemzés. Egyetért?

– Túl egyszerű volna a mai Magyarországra vonatkoztatni és szimpla társadalomkritikaként értelmezni a regényt. Én szerettem volna elemelni ebből a kontextusból. Arról akartam megfogalmazni valamit, hogy merre tart a világ, hogy vajon miféle veszélyek fenyegetnek bennünket. Mindnyájunkat. A könyvben ábrázolt személyes sorsokban és élethelyzetekben erősen jelen van a manipuláció és az erőszak. Az egyének csak tükrözik az abuzáló, elnyomó hatalom működését, és maguk is autoriter módon viszonyulnak a környezetükhöz.

– **A másokat manipulálók – például az egyik főszereplő, aki valóságos szexuális ragadozó – maguk is manipuláció áldozatai. Fontos megfigyelés.**

– Az erőszaktevő szabadnak és erősnek érzi magát mindaddig, amíg rá nem döbben, hogy ő is ugyanannak a gigantikus gépezetnek a fogaskereke, amelyek a saját alkatrészeit, kiszolgálóit is beáldozza. Ez így, kimondva, természetesen közhely, a regényben ez, remélem, sokkal finomabb módon ábrázolódik. Nehéz egy háromszáz oldalas szövegről állításokat megfogalmazni, hiszen maga a mű az erről való hosszas gondolkodás lenyomata.

– **Ha jól figyeltem, a regénynek csak az egyik főszereplője, egy egyetemi tanárnő beszél és gondolkodik egyes szám első személyben. Talán ő áll legközelebb önhöz?**

– Egyik szereplővel sem azonosítható a szerző, hiszen, ismétlem, ez egy fikciós mű! Nem látom be, miért éreznék bárki szükségét annak, hogy azonosítási pontokat keresgéljen magával a szerzővel. Minek, az ég szerelmére? Megalkottam egy autonóm világot, felrajzoltam a figurákat, és a kérdésselvetés se a regény értelmezését, se a karakterek szerepének és fejlődésének, útjának követését nem segíti. A könyv egyáltalán nem rólam beszél, hanem arról, milyen világban élünk, mi vesz körbe bennünket. Ha már itt tartunk, sze-

rintem az olvasó meglehetősen nehezen fog azonosulni bármelyik szereplővel, ha pedig nekem kellene, (de hát miért?!) azt mondanám, még leginkább én vagyok a fényképen a bekeretezett majom.

– **De hát mit szimbolizál a cím: A majom szeme?**

– A regényben megjelenő majom egy kísérleti állat. Ennek az állatnak a fotója többször is feltűnik a könyvben. A tehetlenséget és kiszolgáltatottságot szimbolizálja. A szövegben is megemlített tudós, Gyemihov, a világ jobbításának szándékával kísérletezett élőlényeken. A fejátültetés izgatta a legjobban: közben elpusztította az állatokat. Az én abuzáló főhősöm pedig a manipuláció nagymestere, akit a lélekátültetés vonz. A regényben ábrázolt képzeletbeli ország fiktív kormányzója pedig világjobbító szándékkal, erős küldetéstudattal igyekszik megteremteni a szerinte ideális államberendezkedés feltételeit, miközben a rendszer lassan, hosszú kínra ítélve pusztítja el a kísérleti alanyokat, a saját polgárait.

Varsányi Gyula

Fotó: Debreczeni Fanni

▶ könyvről

Tóth Krisztina:

A MAJOM SZEME

Magvető Kiadó, 352 oldal, 4499 Ft

Csak akkor fáj, ha röhögök

Beszélgetés Lackfi Jánossal

Az Ünnepi Könyvhétre jelenik meg *Lackfi János Bejgliköztársaság* című novellafüzére a Helikon Kiadónál. Születésnapjáról, az írói szerepjátékról és a groteszk elemekről kérdeztük.

– Tavaly ünnepelte az 50. születésnapját. Készítette megállásra, összegzésre a kerek születésnap?

– Fél száz éves ritkán lesz az ember, többnyire egyszer egy életben. Úgyhogy, bár nem vagyok számfetisista, kimatekoztam azért, hogy Magyarországon belül tizenkétszer kerültem meg a Földet kis Suzukimmal, író-olvasó találkozókra nyargalva. Százhuszezer felnőttnek és nyolcvanezer iskolásnak adtam elő, no meg tizenhét év alatt huszezer egyetemi diákomnak. Hatvanhét kötetemből nagyjából kétszázezer példány kelt el, a Facebook-oldalam havi nyolc-kilencszázezer elérést hoz. Nagy számok, de lényegesebbek a személyes megérintődések, mikor egy írás becsapódik, és báng, úgy igazán eltrafál valakit. Ezeket nem lehet számszerűsíteni, de rengeteg kedves olvasói visszajelzést kapok. A legtöbb ilyen élmény alighanem láthatatlan. De már a jéghegy csúcsa is impozáns. Szabó Lőrinc szerint a siker semmire nem garancia, még a tehetségtelenségre sem. Örülök, hogy szót válthatok, szót értek saját korommal.

– Az idei könyvhétre jelenik meg a *Bejgliköztársaság* című elbeszélés gyűjteménye. Milyen apropóból születtek ezek a szövegek?

– Ez az elmúlt hat-hét év novelláinak körülbelül a fele. Az apropó mindig az élet. Valaki előben jelentkezik be apja temetéséről vadiúj outfitben. Valaki mágneshorgász és durva titkokra akad a folyó mélyén. Valaki macskát röptet onlajn oktatás keretében. Valaki megöli férjét ötvenhárom késszúrással. Vagy nem? Valaki lehúzza egy embert a vécén. Valaki egy gallon víz miatt kirúgatja élete szerelmét. Valaki Jézus lábához teszi egy maffiózó mobilját. Valaki bejgli-versenyt vagy böngyörke-fesztivált rendez. Na, de mi az a böngyörke? Amúgy ezekkel az írásokkal sokan találkozhattak irodalmi folyóiratok, de akár a Nők Lapja, a Magyar Konyha, az Éva, a HVG, a Telex, az Index, a 168 óra lapjain, netes folyamain.

– A kötet szövegeinek jó része monológ, amely alkalmat ad arra, hogy a beszélő szavaival hallhassuk az olykor igencsak meghökkenítő történeteket. Élvezi az effajta szerepjátékot?

– Nagyon. Egy ember az csak egy ember. Az írónak is csak egy élete van. Meg persze százezer. Mert Mindenembernek lenni örült jó dolog. És fájdalmas is. Mert mondjuk, a történetbeli lányod agyába akkora daganatok költöznek, mint a bogyszlói paprika, amit nevelsz a kertben. Vagy egy gumicsónak szelepén keresztül csókolózol valakivel, aki aztán... (tessék elolvasni a könyvben!). Vagy te vagy az a báty, aki legszívesebben a nagykest vágna bele Ábel nevű testvérebe. Esetleg a sírásó két fia közül az egyik, a gonoszabbik. De melyik az? Vagy mamika, aki vadászatból várja papát, de Putyint is meghívja, ha kell, egy májgaluska-levesre.

– Számos olyan írás található a *Bejgliköztársaságban*, mely egy egészen hétköznapi helyzetet vázol fel, ám ebből a hétköznapi-ságból kibomlik valamilyen tragédia, legyen az családon belüli erőszak vagy rák.

– Mindannyiunk élete tartalmaz nyomokban tragédiát, mint a húskészítmények földimogyorót. Sírva jövünk a világra, s a legtöbben sírva hagyjuk el. Nem kicsi terheket cipelünk. Azt is nehéz tagadni, hogy közben eszméletlen szépségeken, ujjongásokon, extázison vezet az utunk. Sartre szerint a másik ember a pokol. Oké, de egyben a menny is. Ez a lift folyton emelkedik-süllyed. Titokzatos játék. Minden egy cérnaszálon függ, vagy éppen egy szempillaszálon múlik, mint az egyik szereplő sorsa. Befordulunk a következő sarkon, és nem tudjuk, mi vár ránk. Fejünkre esik egy zongora. Vagy egy gyászjelentés. Vagy egy kis víz, mellyel életünk szerelme öntözi a balkonládait, és ha van egy kis eszünk, felmegyünk, becsöngetünk, magyarázatot követelünk, letérdelünk, és elővesszük a jegygyűrűt. És ha örökölnék egy keményfa asztalt, abból lehet életre szóló összeveszés, édesbús emlékezés, de akár emberhalál is. És ha beköltözünk egy kastélyba, nem fenéig tejfel az élet, ugyan nem szellemekkel, de furá betolakodókkal simán meg kell küzdenünk. Sok kegyetlen és vicces fordulatot tartogatnak az írások.

– A fajsúlyos írások mellett szerepelnek meglehetősen groteszkek is a kötetben. És

minden szöveg szoros kapcsolatban áll a mával, maiak a történetek, a hétköznapi valóságunkra ismerhetünk bennünk.

– Így van, a hetven írás közül néhányban fel-lelhetők a pandémiás időszak lenyomatai, akváriumban tartott szlovák nyugdíjasokkal, szabadtéri bérházi misével, chatelő Rómeó és Júliával, maszkos temetéssel. És a jelen mögött mindig ott húzódik a múlt. Megjön Ottó az első világháborúból. Egyesek visszaidőutaznak a kádárizmusba, kocka Ladástul, Junoszty-tévéstül. Mások tagadják a háborút, és bebizonyítják, hogy világméretű manipuláció (amikor írtam, mindez oly valószínűtlennek tűnt!). Tragikum és komikum egybefonódik. Ha valaki fájdalmas történetet mesél, de közben kávéhab van a szája sarkára tapadva, meg tudjuk-e őrizni komolyságunkat? Hogyan vegyelemezük a nagymamaszagot? És vajon miféle családi állatfaj Banyatankhajó, aki még kocsonyát se tud főzni rendesen? Pont úgy vagyunk sokszor a hasunkba döfött nagykesel, mint Kohn Izsák bácsi a vicciben: csak akkor fáj, ha röhögünk...

Jolsvai Júlia

Fotó: Debreczeni Fanni

könyvról

Lackfi János:
BEJGLIKÖZTÁRSASÁG
Helikon Kiadó, 320 oldal, 3999 Ft

„Hinnem kell abban, hogy vagyok”

Szabó T. Anna összegyűjtött verseiről

Vagyok címmel jelenik meg Szabó T. Anna huszonegy évét felölelő, több mint félezer oldalnyi, összegyűjtött és új verseit tartalmazó verskötete. A gondosan megkomponált verseskötetben – melyet alkotója egyfajta számvetésnek szánt – 1995 és 2022 közötti művekkel találkozhatunk. Fényes bizonyítéka a mesterségbeli tudásnak és kísérletezőkedvnek, a témák és megközelítés sokszínűségének, amely a költőre ma is jellemző.

– **Imponáló mennyiségű a közel harminc év verstermése, mégis, nem korai még összegyűjtött versekről beszélni?**

– Megtisztelő számomra a kiadó felkérése a kettes kerek évfordulón. Egyrészt idén leszek ötven éves, másrészt harminc éve publikálok Magyarországon. Külön öröm volt visszatérni a vershez, hiszen számos prózai munkám ellenére, mindig is költőnek tartottam magam. A vers számomra a gyújtópont, az írás értelme, s a prózámban is azok a legjobb pillanatok, melyeknek a vershez hasonló lüktetése van. A férjem, Dragomán György végigasszisztálta a kötet születését, és amikor elolvasta az első verziót csak ennyit mondott: „Nahát, ez az életünk!” Erősen személyesre sikeredett az összeállítás, noha voltak időszakok, amikor kifejezetten kerültem az alanyi költészetet. Nem szoktam, és itt sem írtam át, vagy javítottam a verseimen. Azok esendőségeikkel, vágyaikkal és kopásaikkal együtt az anyémek. Nyomon követhetők benne a motívumok, a váltások, a tudatos szerkesztés, ami a második kötetem óta jellemző rám. Körülbelül húsz verset hagytam ki az összeállításból, illetve néhányat beletettem, amik anno kimaradtak a kötetekből. És persze a gyerekversek sincsenek benne. De nagyon szerettem volna valamilyen nyomot hagyni magam után – innen indult az egész.

– **Nemcsak tematikailag kíséri végig eddigi életedet a könyv, hanem szemlélteti a rád oly jellemző kísérletezőkedvet is a versformák és a szerepversek terén.**

– Sok minden foglalkoztatott az elmúlt húsz évben: volt egy hangkereső korszakom, majd megpróbálkoztam az objektív költészettel, de hamarosan kiderült, hogy képtelen vagyok rá. Egy diktatúrában felnőve alap volt, hogy nem szabad elmondani másoknak, amiről otthon beszélünk, így amikor Nemes Nagy Ágnesen keresztül rátaláltam az objektív lírára, örültem, hogy nem kell magamról mindent elmondanom. Fontos számomra a fegyelem, az érzelmek áradását csak olyankor engedem meg magamnak, amikor nem tehetek mást. Az objektív korszak után úgy

határoztam, hogy nem érdekel, vállalom az alanyi lírát, történjen, aminek történnie kell. Nagy hatással volt rám Szabó Lőrinc poétikája, a világot az érzékek és az érzékiség felől megközelítő gondolkodásmódja.

– **A Vagyok mint cím telitalálat, nem gondold? Egyszerre személyes és általános.**

– Nagyon örülök, hogy „vagyok”, ugyanakkor minden pillanatban rácsodálkozom. Nem evidens, mert olyan ember vagyok, aki állandóan látja a szakadékot, a mélységet, és a továbblépés lehetőségét. Először nagyon merésznek és meredeknek találtam a címet, egyszerre rendkívül személyesnek, másfelől roppant személytelennek. A létezésem engem érint, de rajtam kívüli dolog is egyben – ezt minden létező elmondhatja magáról. Vagy talán mégsem, hiszen az álomban egy rajtunk kívüli létezőt is megtapasztalhatunk. Muszáj hinnem abban, hogy vagyok. Az ördögi és az isteni lét küzdelme játszódik le minden létezőben. A határhelyzet, a hit, a rákérdezés fontossága is megjelenik ebben a címben, illetve magában a kötetben. Ahogy Babitsot is alapvetően a létezés foglalkoztatta, az én alapkérdésem is az erre való rácsodálkozás. A prózáirás a hétköznapi élet kitérője, ott minden mondatnak meg kell ágyazni. A líra szerencsésebb, hihetetlen érzékletesen tud tömören kifejezni számtalan árnyalatot, gondoljunk csak a „Tó-jás-éj”-re, vagy a hagyma és a rózsza szirmairól szóló metaforára.

– **Bizonyos témákra és motívumokra újra és újra visszatérsz, legyenek azok képzőművészeti, fotográfiaiak, zeneiek. Feltűnően sok Hommage vers található a kötetben.**

– Keretek nélkül nem tudok alkotni, azért nem írok szabadverset. A formák segítenek megtartani magam. Sokat segített ebben a műfordítás, Géher István és Lator László műfordítás szemináriumai, a bennük lévő izzás alapvetően befolyásolta, ahogyan a költészeletről gondolkodom. A pályatársaimra is megemlékezem a kötetben, akikkel együtt nőttem fel. Az Ár című kötetből válogatott versek szinte mindegyike ajánlott vers, sok felkérésre készült. Mára van olyan rutinom, amit Weöres Sándor is említett, hogy az ihletet ki és be lehet kapcsolni. Sok képzőművészeti, fotográfiai és zenei alkotásra reflektálok a verseimben és ez nemcsak nagy örömet jelent, hanem összefügg a művészetbe vetett makacs hittemmel. Ezek a versek egyszerre kalandok és párbeszéd, vizuális alkatúként egyébként is gyakran fordulok a képzőművészethez, ha elakadok az írásban. A kép hatására megszólalnak a sorok a fejemben. Az Ár egy barokkos kötet, a gyorsuló világ gyorsan változó élményeivel, a Kerített tér középkori hangvételű, míg a friss versek között sok a történetet elmondó prózavers.

– **Sajátos aktualitást nyert a járványra reflektáló verseid között az Allegrot című, amiben járvány, háború és újjászületés is szerepel. Ebben a sorrendben.**

– Igen, sajnos a második is aktualizálódott, de őszintén hiszek az újjászületésben. Hogy milyen újjászületés lesz, persze nem tudhatom.

– **Témáid között ott van a fiatalság, szerelem, anyaság, gyerekszemmel, öregség, mesterség – egy asszony élete, aki bárki lehetne, de éppen te vagy.**

– Ez a lényeg! Akárki lehetne mögötte, a név az anyém, a szöveg mindenkié. A borítón egy tócsaálló rigó van, amit én fotóztam valahol. A rigó számomra totemállat, egész életemet végigkíséri, a kötetemben is erősen jelen van. Ha énekel, nem félhetsz, és nem kételkedhetsz, dalolnod kell. A rigó az egyik lehangosabb énekes madár, és minden rigó éneke más. Egyszerre gyilkos és áldozat a természet törvénye szerint. A végletek tudója és ismerője. A madár szimbólum számomra kapaszkodó. A tócsa pedig a tükör, ami szintén fontos jelkép.

Szénási Zsófia

Fotó: Debreczeni Fanni

könyvről

Szabó T. Anna:

VAGYOK - Összegyűjtött versek

Magvető Kiadó, 608 oldal, 4999 Ft

„A hely szelleme vezette a tollamat”

Beszélgetés Géczy Jánossal

Mit tanulhatunk egy börtönben dolgozó tényérjóstól? És mit egy baltás gyilkostól? Mit a sokat látott szerzőtől? És mit az irodalmi műfajok közti átjárhatóságról? Erről beszélgettünk *Géczy János* József Attila-díjas íróval, képzőművésszel *Judith, avagy a baltás gyilkos felesége* című kötete kapcsán.

– **A könyvesboltok polcain a nagyszerű A tényérjós folytatása. Három év után, ami ugyan nem sok idő, viszont ezalatt megjelent másik öt kötete. Nem hagyta nyugodni a jó asszony, Judith?**

– Valóban az elmúlt években megjelent könyveim közt kettő is összegző mű. *A rózsza labirintusa* a virág szimbólumtörténetét összegzi, *A napcsíkos darázshoz* pedig az összes korábbi kötetem nyomán a verseimet. A többi is kedves persze, hiszen másod- illetve harmadkiadványok – és kedvem szerint átigazithattam a nekem nem tetsző részletek némelyikét. De ezek a kiadási munkák akkor kezdődtek, amikor elkészült a *Judith*. A regény sokáig készült, és már akkor megvolt, amikor *A tényérjós* megjelent. Izgatott, hogy a történetemet hogyan tudom újramondani, hogyan találok meg a história második nyelvét, és az milyen következményekkel jár.

– **Számomra hasonló konklúzióval zár a két mű, a nemzedékek igazságával: „olyan pedig, tudhatta volna ezt Esze is, nincs, hogy sors. A rosszul elolvasott múlt, amely a jövőt meghatározza, nem sorsnak nevezendő, hanem téveszmének.” Mondhatjuk, hogy megerősítette, amit eddig is gondolt?**

– Okkal nevezi nemzedéki, utazási, család- vagy fejlődésregénynek, ami ennyiben rokona *A tényérjós*nak, bár reményem szerint attól független életet fog élni, hiszen a mű szerzője sem egyetlen végkövetkeztetés felé haladt. Ugyanakkor fontos, hogy az író az olvasóra bízta, mit gondoljon a kötet alakjairól, szituációiról, meséjéről.

– **Központi szerepet kap a büntetésvégrehajtás, amellyel korábban nem foglalkozott. Miért viszi az olvasót a fegyház falain belülre?**

– Egyes fejezetekben a bűn mellett a büntetést végrehajtó intézmények is megjelennek. Néhány regényfejezetben az író az olvasóját a fegyházba viszi. Van olyan regény, amelyben az olvasó a szerző jóvoltá-

ból egy pálmaházban találja magát, mert a környezet és a közeget leíró beszédmód inkább hozzásegít a regény beszéde megértéséhez, mintha utcán vagy szalonban tereferálnának a hősök. Az extrém helyszín segítséget ad a szövegelésben, már ha nem az egzotikumra törekszik a szerző.

Visszont tiszteltem az olvasó szuverenitását, ezt már akkor leszögeztem, amikor az alkotó és a befogadó játékközösségre ajánlatot teszek. Az állásfoglalásom kétségtelen: elmondhatónak találtam a szegedi egyetemista lány életét, akinek a világ közepe – bár jól ismeri az amerikai, az orosz, az azeri vagy az izraeli viszonyokat is – mind a mai napig Budapest maradt, pontosabban egy nyolcadik kerületi jósdában.

– **Túl a nyolcadik kerületen és a börtönön, számos másik helyszínre visz. Miért fontosak ezek a földrészek?**

– A hősök három kultúra – az európai kereszténység, az ázsiai muszlim világ és a zsidó örökség – teremtményei, használói és egyben foglyai. Ezeknek a kultúráknak az összevetésével a tanulmányaim és az egyetemi pályafutásom alatt rendszeresen foglalkoztam, a világtársaim során sok tapasztalatra tettem szert – ha nem is mindig biztonságosan, de szorgalmasan járok-kelek. Nem ijedek meg egy tevévásár vagy egy gyilkos cellájának a le-

írásától, de attól sem, hogy elmondjam, miféle a mediterrán táj, és az milyen mentalitások kialakulására ad lehetőségeket. A sokkultúrájúság mint személyiségi illetve csoportprobléma manapság újra aktuális kérdéssé vált, miközben az irodalom számára is témát, az íróknak feladatot ad. Sokat. A nemzedékemre jellemző több műfajúság a társadalmi jelenségre adott reflexió. Úgy gondolom, hogy ugyanarra a kérdésre nem csak más módon, de eltérő mélységben kínálnak választ az irodalmi műfajok, nem beszélve a műveket átható szerzői erudícióról és invencióiról. De visszakanyarodva a kérdéséhez, az említett helyszínek leírásához nem a személyes emlékeim, hanem a hely szelleme vezette a tollamat.

– **Hogyan tekint a próza műfajára?**

– Az irodalom foglalkozásszerű művelését sokszor az irodalmárok sem kedvelik, tiltakoznak ellene, de a természettudósi képzettségű figurák, amelyek közé magam is tartozom, tudják, hogy a rendszeres és rendszerezett munka hasznos, már ha valaki teljesítményorientált. A prózaírás kitartást és önfegyelmet kíván, lefordítva: napi nyolc-tíz óra szövegezést és a többi időben a szerzői kondíció fenntartását. Szerencsés alkat vagyok, a tudományos feladatok szépirodalmiakkal való váltogatása engem korábban is pihentetett.

– **Biztosan most is dolgozik valamin!**

– Az utóbbi időben egy vizuális projekt előkészítésével foglalkoztam, egy jövő évi, többségében dekolázsokat, hasított plakátokat bemutató kiállításom kapcsán egy album kerül kiadásra. Ritkán pedig verset írok, ahogy mindig is, most is ezt tekintem a legfőbb feladatomnak

Vermes Nikolett
Fotó: Ambrus Zsolt

▶ könyvről

Géczy János:
JUDITH, AVAGY A BALTÁS GYILKOS FELESÉGE
Kalligram Könyvkiadó, 408 oldal, 4999 Ft

„A legjobb, ha mindenki arról ír, amiről szeretne, és amiről képes írni”

Interjú Mán-Várhegyi Rékával

Mi van akkor, ha elengedjük a tárgyilagosságot egy társadalom ihlette műben? Létezik olyan, hogy az olvasó máshogy értelmezi a történetet, mint ahogy azt a szerző eredetileg elképzelte? És gond-e, ha az író zavarba jön az egyes szám első személyű megszólalástól? Többek között ezekről a kérdésekről is faggattuk *Mán-Várhegyi Rékát* friss kötete, a *Vázlat valami máshoz* megjelenése apropóján.

– **Nem ez az első könyve, amiben korunk jól ismert figuráit festi meg. Honnan ered a szociológiai érdeklődése?**

– Szociológia szakra jártam, azon belül kisebb-szociológia szakirányra. Foglalkoztatott a szociográfia, a kvalitatív kutatás, vagyis a személyes beszélgetésekre, hosszú interjúkra épülő munka. Sokszor megtapasztalhattam, hogy az interjúzással mélyen belelátok valakinek az életébe, jobban megértem a világlátását, amiből a kutatás végén írott tanulmányok csak nagyon keveset tudnak megmutatni. Akkoriban foglalkoztatott, hogy tudnék-e írni valamit az irodalom és a szociográfia határvidékén. Évekig próbálkoztam, de közben elbizonytalanodtam benne, hogy egyáltalán célul lehet-e kitűzni a sokszor emlegetett szlogent: „Hangot adni azoknak, akiknek nincsen hangjuk”. Az írás során még az is fikcióvá válik, amit saját magunkról írunk, akkor viszont milyen alapon gondoljuk, hogy hitelesen „képviselhetünk” bárkit vagy bármilyen csoportot? A kérdésre visszatérve: valóban a „szocio” irányból indultam, továbbra is fogékony vagyok a témára, ennek az érdeklődésnek a nyomai megtalálhatók a szövegeimben, de nem azzal a céllal írok, hogy igaz képet nyújtsak konkrét társadalmi rétegekről.

– **Jól gondolom, hogy a megélt hétköznapból ihletődve nehezebb írni, mint kitalálni egy új valóságot?**

– A legjobb, ha mindenki arról ír, amiről szeretne, és amiről képes írni – ideális esetben a ket-tő fedésbe tud kerülni egymással. Számomra a feladat inkább abban áll, hogy újra és újra megtaláljam azt, ami a leginkább foglalkoztat, vagyis amit a lehető legjobban meg tudok írni. Nekem annak idején nagy felfedezést jelentett, amikor rájöttem, egyáltalán nem magától értetődő, hogy az ember tudja, hogy miről akar valójában írni. Ez időnként keserű szembenézést vagy vidám revelációt is hozhat magával.

– **A friss kötete négy nőről szól – ők mennyiben élő karakterek?**

– Kitalált karakterek, de mindegyikükben van valami, amihez saját magamból merítettem az alapanyagot. Feltűnt, hogy a mai napig vegyes érzéseim vannak az E/1 megszólalással kapcsolatban. Korábban többször beszéltem róla, és a *Mágneshegyben* is megjelenik, hogy az E/1 megszólalást egy férfi szerző esetén hajlamosabbak vagyunk bátorságként, őszinteségként azonosítani, női szerzőknél viszont sokszor nyafogásnak, picsogásnak olvassuk az ilyen elbeszéléseket – ezzel kapcsolatban sokszor még a kortárs kritika is elég reflektálatlanul mutatkozott. Nem szerettem volna beszélni ebbe az utcába, bár a kritikára vonatkozó félelmeimet időközben elengedtem. Viszont felfigyeltem rá, hogy írás közben én is hajlamos vagyok összekeverni magam az egyes szám első személyű karakteremmel, például kínosan kezdem érezni magam, ha a karakterem cikin viselkedik, noha nem tartok tőle, hogy azonosítanak velem. Úgyhogy elkezdtem ezzel kísérletezni. Személyes élményekből indítottam a karaktereket, időközben ötletszerűen eltérítettem a furcsa, a kínos, a meglepő felé, majd visszahoztam a személyesbe, és közben figyeltem a saját reakcióimat. Úgy hangozhat, mint valami írásterápia, és talán részben az is volt.

– **Szükségszerű a fantázia mellett objektíven is szemlélni a könyv idősíkját, vagyis a kort, amiben élünk?**

– Olvasok híreket, és nagyjából tisztában vagyok velem, hogy mi zajlik körülöttem, de írás közben mindez átalakul. Számomra nem a történet elbeszélése vagy egy karakter megrajzolása, hanem a mindenkori elbeszélő hang működtetése a fontos. Ha jól sikerült, amit írtam, akkor az olvasó szívesen megy ezzel a hanggal, és nem akar oldalakat átugrani, hogy megtudja, mi lesz a történet vége.

– **Az ironia tudatos eszköz?**

– Nem vagyok biztos benne, hogy itt valóban ironiáról van szó, persze az olvasó joga annak eldöntése, hogy mit azonosít ironiáként, és mit vesz „komolyan”. Olvasóként amúgy kifejezetten taszít az ironiának az a fajtája, ami mások kifigurázásán alapul. Az ilyen le-sajnáló, okoskodó hanggal szerintem az olvasók többsége sem tud azonosulni. A sors fintora, hogy például a *Mágneshegy* az olvasók egy része úgy értelmezte, mintha az elbeszélő szarkasztikusan ironizálna a szereplőkön. Voltak, akik viszont ebben a hangban inkább az empátia jeleit vélték felfedezni – felesleges hozzátennem, hogy hozzám is az utóbbi értelmezés áll közelebb.

– **Mennyire volt szándékos, hogy a friss kötet novelláival egyfajta társadalomkritikát fogalmazzon meg? Van esetleg konkrét üzenete?**

– Nem törekedtem rá, hogy társadalomkritikát fogalmazzak meg. Ahogy arra korábban utaltam, a társadalomra, annak aktuális működésére, szereplőinek típusaira, viselkedésmintáira stb. vonatkozó gondolatok a szövegben inkább járulékosak. Ha ezzel kapcsolatban bármit is üzeni szeret-

nék, vagy valamilyen irányba terelni igyekeznék az olvasót, az inkább a fent említett együttérzés. Nem mellesleg ez az együttérzés saját magunkkal szemben is érvényesíthető.

Varga Adrienn

Fotó: Debreczeni Fanni

könyvről

Mán-Várhegyi Réka:
VÁZLAT VALAMI MÁSHOZ
Magvető Kiadó, 192 oldal, 3499 Ft

A K. u. K. Kiadó az Ünnepi Könyvhéten

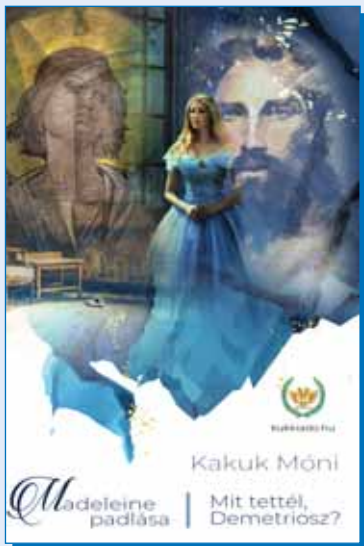
Látogassa meg 41.sz. pavilonunkat
a Vörösmarty téren!

Kakuk Móni MIT TETTÉL, DEMETRIOSZ? MADELEINE PADLÁSA

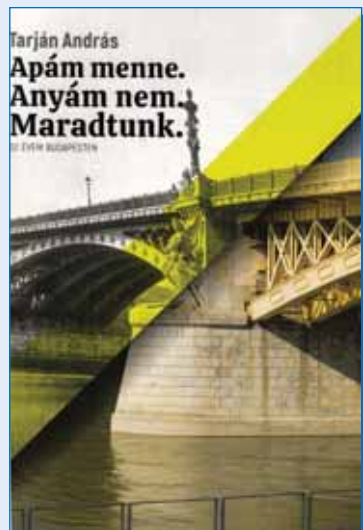
143+147 oldal, egybekötve,
3500 Ft

Az alexandriai könyvtár első könyvtárosa, Demetriosz, 2300 évvel halála után találkozik a túlvilágon magasodó Birtum-kastélyban Elena Demetrovával. Ki akar lépni az újjászületés körforgásából és nem akar többé emberként megszületni.

Madeleine Holdberg írónő padlásokon kutat régiségek után, miközben rájön: mindvégig egy bizonyos prágai padlást keresett, amely tragikus gyermekkorának emlékét őrzí.

A két regény egybekötés (kolligátum),
mely két oldalról olvasható.

Tarján András APÁM MENNE. ANYÁM NEM. MARADTUNK.

80 évem Budapesten

116 oldal, számos színes
és ff fotóval, 3800 Ft

„Néhány éve elhívtott az egyik lányom és fiam, hogy mutassak meg nekik egy-két érdekességet, azokat a helyeket, melyekhez emlék fűz.

Tettünk egy nagy kört az Újlipótvárosban. Szinte minden ház előtt eszembe jutott valami vagy valaki. Csillogott a szemük, én meg örültem. Aztán belevágtak mondandómba, mivel sürgősen el kellett rohanniuk. Bevallom,

csalódott voltam. Fél óra múlva hazaértem, ott vigyorgott az összes gyerek, unoka, dédunoka: meglepi bulit szerveztek a születésnapomra. Ezt a könyvet nekik írtam. Remélem, egyszer elolvassák!”

Kelecsényi László BÚNANGYAL

248 oldal, 2950 Ft

Az irodalom fogságában lépkező szereplők egyszer csak kiszabadulnak a karámból, és elkezdnek másképp viselkedni, mint az várható volna tőlük. Az író csak bosszankodik, nem tud gátat vetni az érzelmek és a belőlük fakadó cselekvések árjának. Csak figyelni őket, mint egy cirkuszigazgató a kötél-táncosokat... Csak bámulunk, mit hoz rájuk a sorsuk. Lehet, hogy jó vége lesz?

FENYVESI ORSOLYA KÖLTŐ ÉS PÁJER LILLA ILLUSZTRÁTOR MESEKÖNYVE AZ ÉRZÉSEKRŐL

21 ÉRZÉSKÁRTYÁVAL

„Az Ősvarázserdőben a mese, a játék, a képek, a közös olvasás és a játékos beszélgetés egy komplex támogatás a gyermeknek, hogy aktív hősvé váljon saját érzelmi világának.”

Peer Krisztina pszichológus

www.babilonkiado.hu

PÁRBESZÉD A FESTMÉNYEKKEL

Földényi F. László
új könyve

25% kedvezmény

www.typtex.hu

TYPOTEX

www.kukkiado.hu

Jobboldali elhajlás vagy marxista őskövület?

Beszélgetés Romsics Ignác történésszel

A szerző *Hetven év – Egotörténelem 1951–2021* című könyve se nem memoár, se nem szociográfia, se nem politikatörténet, hanem mindez érdekfeszítően egybegyúrva. Most jelent meg az 1986-tal záródó első kötet, a második jövőre várható.

– Szülőhelye tájegységének, városoknak, egyetemeknek vagy éppen a Történettudományi Intézetnek a történetét is alapos részletességgel és szórakoztatóan mutatja be. Mindig ilyen remek volt a memóriája?

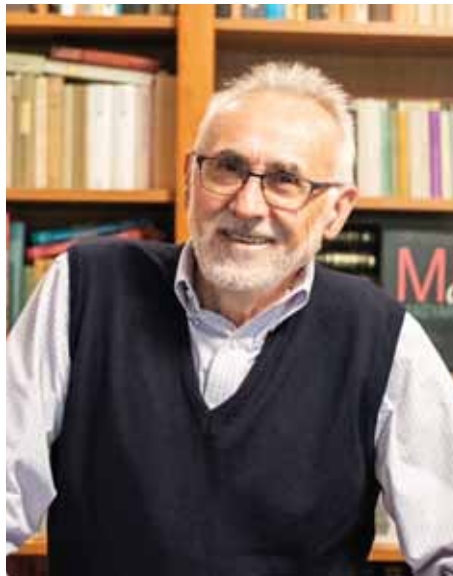
– Amint idősödik az ember, egyre inkább a múltjában él, és egyre kevesebbet gondol a jövőre. Ezzel arányosan jönnek elő a tudat mélyrétegeiből rég elfelejtett helyzetek, történetek, személyek. Hetven fölött én már ebben a korban vagyok. Másrészt kifejezetten törekedtem rá, hogy a memóriámat ne csak megőrzött levelezésemmel és naplóimmal frissítsem fel, illetve ellenőrizzem, hanem célzott levéltári kutatásokkal. Gyermekek- és ifjúkorom hiteles felidézése érdekében például egykori alma matereim irattáraiban, a kalocsai múzeumban és a kecskeméti megyei levéltárban egyaránt többször megfordultam.

– Eredetileg memoárt kezdett írni, és utána alakult úgy a kézirat, hogy egotörténelem lett belőle, amelyben szakmájához híven a 20. század második felének politikai viszonyai is a szokásosnál jobban kirajzolódnak?

– A 2010-es évek közepén fordult meg először a fejemben, amikor a Korridor névre keresztelt szellemi-baráti kör egyfajta kollektív visszaemlékezés-félébe fogott. Ez egy nyolc-tíz fős társaság volt, tagjai közt Csányi Vilmostal, Gombár Csabával, Hankiss Elemérrel, Kende Péterrel, Lengyel Lászlóval, Ständeisky Évával, Szilágyi Ákos-sal és Várhegyi Évával. Érdekesek voltak ezek a beszélgetések (*Utak és démonok* címmel olvashatók is), ám én elégedetlen voltam, másféle visszaemlékezésre gondoltam. Hogy ebből az érelődő ötletből valóság lett, abban a Covidnak volt döntő szerepe. Amikor 2020–21-ben majdnem minden szünetelt, és nagyrészt én is mindig otthon ültem, sok szabadidőm volt. Másrészt éppen tavaly lettem 70 éves, és ezzel együtt nyugdíjas. Ezek együtt indítottak arra, hogy ebbe a vállalkozásba fogjak.

– A családfakutatásából kiderül, hogy „ősi” magyar, illetve dalmáciai gyökerűek a felmenői. Befolyásolta ez valaha szakmai álláspontját?

– Etnikai értelemben egyáltalán nem. Szüleim, nagyszüleim nem tudták, hogy az őseik kik voltak, és hogy hogyan kerültek oda, ahol éltek. Valamennyien csak magyarul beszéltek, s azt, hogy magyarok, olyan természetesnek tartot-

ták, mint azt, hogy férfiak vagy nők. Identitásuknak két meghatározó eleme volt: a paraszti lét és a katolikus vallás. Bármilyen távol is kerültem kibocsátó közegemtől, ezek az én értékrendembe és világlátásomba is beépültek, és áttelesen történelemszemléletem alakulását is befolyásolták. Egy alkalommal szememre is vetették, hogy túlságosan azonosulok a 20. századi magyar parasztság hányatott sorsával, s más társadalmi csoportok szenvedéseit nem hangsúlyozom ugyanilyen átéléssel.

– Mit gondolt, az önénél nagyobb erőfeszítésre van szüksége az akadémiai tagság eléréséhez annak, aki ma szegény sorban nő fel a Kalocsa melletti szállásokon, távol a kulturális centrumtól?

– Részben igen, részben nem. Igen, mert az 1960-as években az volt a vidéki közhangulat, hogy a tehetséges parasztyerekeknek középiszkolába, s onnan, ha elég rátermettek, egyetemre vagy főiskolára kell menniük. A társadalmi mobilitás csatornáit azóta eldugultak, de legalábbis összeszűkültek. Ugyanakkor a tömegkommunikációs forradalom olyan perspektívákat nyitott meg a vidéki szegény gyerekek előtt is, amelyek korábban elképzelhetetlenek voltak. Ha tehát valaki tehetséges, szorgalmas és ambíciózus, akkor, azt hiszem, ma is van esélye a kitörésre. Talán nem akkora, mint az én gyermekkoromban, de azért van.

– Oktatótörténelmet is beágyazott a művébe. Mennyiben érzi úgy, hogy személyisége alakulásában szerepe volt a korabeli kettős nevelésnek vagy akár a sok mozgalmi dalmak, amelyeket megemlít? Szokta esetleg magában dudorászni a Poljuskát, a Geyer Flórián dalát (amelyről munkájából megtudhatjuk,

hogyan a magyarországi SS-ek kedvenc nótája volt), a Marseillaise-t vagy a Bella ciao-t?

– Hetente autóval utazom Egerbe tanítani. Oda és vissza mindig zenét hallgatok. A Bella ciao két feldolgozásban is szerepel a repertoárban: Yves Montand klasszikus és Goran Bregovic modern előadásában. Ahogy a Che Guevara halálát megéneklő Hasta siempre is a csodálatos Nathalie Cardone és kevésbé ismert előadók tolmácsolásában. A többi említett dal viszont nem. Azok ifjúságom részei; nagy mennyiségű tudatmódosító folyadékot kellene elfogyasztanom hozzá, hogy éneklésükbe fogjak.

– Tempora mutantur..., írja könyvében arról, hogy egyszer csak már nem vászon, hanem kordbársony farmerra vágyott. Szakmai értelemben a változó időkkel együtt mennyit formálódott a véleménye az Ellenforradalom és konszolidáció című első kötetében tárgyalt korszakról? Ezt a munkáját a Történettudományi Intézetben Ránki György erősen kritizálta, mert a Horthy-korszak rehabilitációjának tekintette.

– Egyáltalán nem változott, legfeljebb finomodott. Erre legjobb bizonyíték, hogy néhány későbbi tanulmányommal együtt ezt a munkámat a Helikon Kiadó 2018-ban lényegében változatlan szöveggel újra kiadta A Horthy-korszak címen. A világ persze sokat változott az elmúlt negyven évben, s ami 1979-81-ben még „jobboldali elhajlásnak” minősült, az ma többek szerint „marxista őskövület”. Konkrét példával élve: annak idején azért bíráltak, mert a rendszert nem fasiszta diktatúráként, hanem autoriter parlamentarizmusként írtam le, manapság pedig azért, mert nem demokráciának, hanem változatlanul autoriter parlamentarizmusnak tartom.

– Megbánta valaha egy pillanatra is, hogy rendszerkritikus fiatalként szakmai előmenetele érdekében belépett az MSZMP-be?

– Nem vagyok rá büszke, de nem is szégyellem. Aki erről többet akar tudni, olvassa el a könyv vonatkozó részeit.

Mátraházi Zsuzsa
Fotó: Debreczeni Fanni

▶ könyvről

Romsics Ignác:

HETVEN ÉV

Egotörténelem 1951–2021 – 1. kötet

Helikon Kiadó, 420 oldal, 5499 Ft

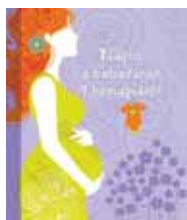
Mesefelölő – gyermek- és ifjúsági könyvek

A MEGUNHATATLAN KIS HERCEG ÉS BABAVÁRÓ NAPLÓ A NAPRAFORGÓNÁL

Világszerte generációk nőttek fel **A kis herceg** és a róka barátságának történetén, az ősi bölcsességek és a gyermeki látásmód találkozásán, s fejből idézik a leghíresebb mondásokat. A különös szőke kisfiú, akinek saját virága és bolygója van, aki számos utazást tett már, meghökkenítő gondolataival és képzet-

társításaival formálja a mindenkori és minden korú olvasót. *Saint-Exupéry* története ezúttal *Pálfi Rita* fordításában és *Eva Maria Geykicsiknek* szánt cukros-habos illusztrációival jelenik meg. Kismamának szól a **Napló a babavárás 9 hónapjáról** című kiadvány, amely trimesterek szerint haladva napról napra követi az anyák testében végbeménő változásokat és a magzat méhen belüli fejlődését, illetve rövid és közérthető praktikus tanácsokat ad a várható nehézségek megoldására. A napló forma lehetőséget ad a lendő mamáknak, hogy folyamatosan rögzítsék az állapotukat, érzéseiket, félelmeket és örömeiket, és bizonyára megható lesz egyszer majd visszaolvasni a terhesség alatt megtapasztalt élményeket.

és, illetve rövid és közérthető praktikus tanácsokat ad a várható nehézségek megoldására. A napló forma lehetőséget ad a lendő mamáknak, hogy folyamatosan rögzítsék az állapotukat, érzéseiket, félelmeket és örömeiket, és bizonyára megható lesz egyszer majd visszaolvasni a terhesség alatt megtapasztalt élményeket.

IZGALMAS NYOMOZÁS ÉS KÍSÉRLETEZÉS A BABILONNÁL

Kezdő olvasóknak készült a Mi micsoda olvasó sorozat **Cápák** című kötete, amelyben a különböző cápafajokról, élőhelyükről, táplálkozási szokásaikról és hasznukról tanulhatnak a játékos feladatsorok segítségével a tenger fenevadjai iránt érdeklődő alsósok. Kísérőjük ezúttal Zsivány, a vidám cápagyerek. Kiskamaszoknak szól *Bernd Flessner* **Ifjabb Tom Kapitány** című regényfolyamának 8. kötete. A **Dzsungelkaland** című részben, Tom, Stella és barátjuk próbapülést végeznek az esőerdő felett, szokás szerint mindenféle bonyodalmakkal kísérve. A kis

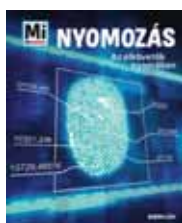

olvasók újabb tudományos ismeretekkel gárapodhatnak, megismerhetik például az esőerdő különböző szintjein élő állatokat és növényeket, és a trópusi erdők elengedhetetlen szerepét az élhető bolygó megtartásában. A kalandregény fordítója *Bartók Imre*. A módszeres tudományos megismeréshez nyújt segítséget *Mattia Crivellini* **Kísérletezzünk!** című szórakoztató kalauza. Elsősorban optikai csalódásokkal és a fény-árnyékkal kapcsolatos kísérletekkel foglalkozik, bemutatja például a kávézófal-illúziót, a háromlapú kockát, a Kani-za-háromszöget, továbbá a lézerpálya, az üvegház, a spektroszkóp vagy a fluoreszkálás létrehozását – a biztonsági előírások maximális betartásával. A szülők kedvéért nemcsak a kísérlethez szükséges alapanyagok és a tevékenység nehézsége, hanem a vele járó „koszolás” is pontosan van. A helyszínelők, igazságügyi szakértők és nyomozók munkáját tárja fel *Bernd Flessner* **Mi micsoda Nyomozás** című kiadványa, *Francz Magdolna* fordításában. A bűnözés történetétől a helyszínelésig és a laboratóriumi munkáig, a tettes üldözésétől a digitális bűnüldözésig, számos pillanatát felvillantja a szerző a sorozatokból már jól ismert nyomozói munkának, természetesen a véres jelenetek elhagyásával. Ravasz bűnözők és furfangos nyomozók mindennapjai elevenednek meg a főleg német esetekkel dolgozó kötetben.

olvasók újabb tudományos ismeretekkel gárapodhatnak, megismerhetik például az esőerdő különböző szintjein élő állatokat és növényeket, és a trópusi erdők elengedhetetlen szerepét az élhető bolygó megtartásában. A kalandregény fordítója *Bartók Imre*. A módszeres tudományos megismeréshez nyújt segítséget *Mattia Crivellini* **Kísérletezzünk!** című szórakoztató kalauza. Elsősorban optikai csalódásokkal és a fény-árnyékkal kapcsolatos kísérletekkel foglalkozik, bemutatja például a kávézófal-illúziót, a háromlapú kockát, a Kani-za-háromszöget, továbbá a lézerpálya, az üvegház, a spektroszkóp vagy a fluoreszkálás létrehozását – a biztonsági előírások maximális betartásával. A szülők kedvéért nemcsak a kísérlethez szükséges alapanyagok és a tevékenység nehézsége, hanem a vele járó „koszolás” is pontosan van. A helyszínelők, igazságügyi szakértők és nyomozók munkáját tárja fel *Bernd Flessner* **Mi micsoda Nyomozás** című kiadványa, *Francz Magdolna* fordításában. A bűnözés történetétől a helyszínelésig és a laboratóriumi munkáig, a tettes üldözésétől a digitális bűnüldözésig, számos pillanatát felvillantja a szerző a sorozatokból már jól ismert nyomozói munkának, természetesen a véres jelenetek elhagyásával. Ravasz bűnözők és furfangos nyomozók mindennapjai elevenednek meg a főleg német esetekkel dolgozó kötetben.

olvasók újabb tudományos ismeretekkel gárapodhatnak, megismerhetik például az esőerdő különböző szintjein élő állatokat és növényeket, és a trópusi erdők elengedhetetlen szerepét az élhető bolygó megtartásában. A kalandregény fordítója *Bartók Imre*. A módszeres tudományos megismeréshez nyújt segítséget *Mattia Crivellini* **Kísérletezzünk!** című szórakoztató kalauza. Elsősorban optikai csalódásokkal és a fény-árnyékkal kapcsolatos kísérletekkel foglalkozik, bemutatja például a kávézófal-illúziót, a háromlapú kockát, a Kani-za-háromszöget, továbbá a lézerpálya, az üvegház, a spektroszkóp vagy a fluoreszkálás létrehozását – a biztonsági előírások maximális betartásával. A szülők kedvéért nemcsak a kísérlethez szükséges alapanyagok és a tevékenység nehézsége, hanem a vele járó „koszolás” is pontosan van. A helyszínelők, igazságügyi szakértők és nyomozók munkáját tárja fel *Bernd Flessner* **Mi micsoda Nyomozás** című kiadványa, *Francz Magdolna* fordításában. A bűnözés történetétől a helyszínelésig és a laboratóriumi munkáig, a tettes üldözésétől a digitális bűnüldözésig, számos pillanatát felvillantja a szerző a sorozatokból már jól ismert nyomozói munkának, természetesen a véres jelenetek elhagyásával. Ravasz bűnözők és furfangos nyomozók mindennapjai elevenednek meg a főleg német esetekkel dolgozó kötetben.

olvasók újabb tudományos ismeretekkel gárapodhatnak, megismerhetik például az esőerdő különböző szintjein élő állatokat és növényeket, és a trópusi erdők elengedhetetlen szerepét az élhető bolygó megtartásában. A kalandregény fordítója *Bartók Imre*. A módszeres tudományos megismeréshez nyújt segítséget *Mattia Crivellini* **Kísérletezzünk!** című szórakoztató kalauza. Elsősorban optikai csalódásokkal és a fény-árnyékkal kapcsolatos kísérletekkel foglalkozik, bemutatja például a kávézófal-illúziót, a háromlapú kockát, a Kani-za-háromszöget, továbbá a lézerpálya, az üvegház, a spektroszkóp vagy a fluoreszkálás létrehozását – a biztonsági előírások maximális betartásával. A szülők kedvéért nemcsak a kísérlethez szükséges alapanyagok és a tevékenység nehézsége, hanem a vele járó „koszolás” is pontosan van. A helyszínelők, igazságügyi szakértők és nyomozók munkáját tárja fel *Bernd Flessner* **Mi micsoda Nyomozás** című kiadványa, *Francz Magdolna* fordításában. A bűnözés történetétől a helyszínelésig és a laboratóriumi munkáig, a tettes üldözésétől a digitális bűnüldözésig, számos pillanatát felvillantja a szerző a sorozatokból már jól ismert nyomozói munkának, természetesen a véres jelenetek elhagyásával. Ravasz bűnözők és furfangos nyomozók mindennapjai elevenednek meg a főleg német esetekkel dolgozó kötetben.

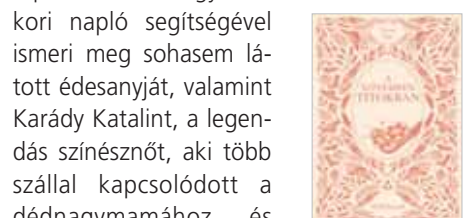
ÖLELŐSKÖNYV, TENGERI ÁLLATOK ÉS EGY KIS ROMANTIKA A MANÓ KÖNYVEKNÉL

Az ölelés, az összebújás az egyik legfontosabb eszköze az érzelmek kifejezésének, és amíg kisgyerekként természetes az ölelés, nagykorukra sokan elfelejtik, vagy ciki-ken tartják. A kiadó elhatározta, hogy **Ölelőskönyv** címmel összeállít egy kötetet az ölelés fontosságáról, a szeretet erejéről, s amely mellett összebújhat gyerek és felnőtt. Hét mai magyar költő és hét író – *Böszörményi Gyula*, *Egressy Zoltán*, *Erdős Virág*, *Finy Petra*, *Gimesi Dóra*, *Kádár Annamária*, *Kertész Edina*, *Kiss Ottó*, *Lackfi János*, *Mechler Anna*, *Molnár Krisztina Rita*, *Ruff Orsolya*, *Tóth Krisztina* és *Turi Tímea* – vett részt a mesekönyv elkészítésében, *Rippl Renáta* és *Takács Viktória* álmotdák hozzájuk képeket. Legyen szó *Levendula királylányról* vagy egy mai ovisról, nyuszimamáról, medvebocsról vagy plüssmajomról, az ölelés mindig vigasztaló és megnyugtató. Új kötettel jelentkezik *Egressy Zoltán* **Piszke papa sorozata**, ezúttal **Piszke papa tengeres meséi** egy sor érdekes tengeri állattal – bamba holdhallal, öntelt tintahallal, bús tengeri uborkával, babonás csikóhallal, vagy éppen mogorva tőkehállal ismertetik meg a kis olvasókat, némi környezetvédelemmel megspékelve. Bravúros a szereposztás, szerethető történetek, *Láng Anna* színpompás rajzaival barátságos méretben. A tizenéves korosztálynak kínál könnyű nyári olvasmányt *Maros Edit* **A szívemben titokban** című lektúrje, amelyben a 13 éves főhős nő egy Isten háta mögötti faluban vakációzva a padláson talált gyerekkori napló segítségével ismeri meg sohasem látott édesanyját, valamint *Karády Katalint*, a legendás színésznőt, aki több szállal kapcsolódott a dédnagymamához, és akiről az anyja regényt írt lánykorában. Mellőznie kell a korszerű technikát, nincs internet és okostelefon, van viszont családi legendárium, valódi szeretet, és izgalmas nyomozás a múltba, a családi gyökerekhez.

olvasók újabb tudományos ismeretekkel gárapodhatnak, megismerhetik például az esőerdő különböző szintjein élő állatokat és növényeket, és a trópusi erdők elengedhetetlen szerepét az élhető bolygó megtartásában. A kalandregény fordítója *Bartók Imre*. A módszeres tudományos megismeréshez nyújt segítséget *Mattia Crivellini* **Kísérletezzünk!** című szórakoztató kalauza. Elsősorban optikai csalódásokkal és a fény-árnyékkal kapcsolatos kísérletekkel foglalkozik, bemutatja például a kávézófal-illúziót, a háromlapú kockát, a Kani-za-háromszöget, továbbá a lézerpálya, az üvegház, a spektroszkóp vagy a fluoreszkálás létrehozását – a biztonsági előírások maximális betartásával. A szülők kedvéért nemcsak a kísérlethez szükséges alapanyagok és a tevékenység nehézsége, hanem a vele járó „koszolás” is pontosan van. A helyszínelők, igazságügyi szakértők és nyomozók munkáját tárja fel *Bernd Flessner* **Mi micsoda Nyomozás** című kiadványa, *Francz Magdolna* fordításában. A bűnözés történetétől a helyszínelésig és a laboratóriumi munkáig, a tettes üldözésétől a digitális bűnüldözésig, számos pillanatát felvillantja a szerző a sorozatokból már jól ismert nyomozói munkának, természetesen a véres jelenetek elhagyásával. Ravasz bűnözők és furfangos nyomozók mindennapjai elevenednek meg a főleg német esetekkel dolgozó kötetben.

olvasók újabb tudományos ismeretekkel gárapodhatnak, megismerhetik például az esőerdő különböző szintjein élő állatokat és növényeket, és a trópusi erdők elengedhetetlen szerepét az élhető bolygó megtartásában. A kalandregény fordítója *Bartók Imre*. A módszeres tudományos megismeréshez nyújt segítséget *Mattia Crivellini* **Kísérletezzünk!** című szórakoztató kalauza. Elsősorban optikai csalódásokkal és a fény-árnyékkal kapcsolatos kísérletekkel foglalkozik, bemutatja például a kávézófal-illúziót, a háromlapú kockát, a Kani-za-háromszöget, továbbá a lézerpálya, az üvegház, a spektroszkóp vagy a fluoreszkálás létrehozását – a biztonsági előírások maximális betartásával. A szülők kedvéért nemcsak a kísérlethez szükséges alapanyagok és a tevékenység nehézsége, hanem a vele járó „koszolás” is pontosan van. A helyszínelők, igazságügyi szakértők és nyomozók munkáját tárja fel *Bernd Flessner* **Mi micsoda Nyomozás** című kiadványa, *Francz Magdolna* fordításában. A bűnözés történetétől a helyszínelésig és a laboratóriumi munkáig, a tettes üldözésétől a digitális bűnüldözésig, számos pillanatát felvillantja a szerző a sorozatokból már jól ismert nyomozói munkának, természetesen a véres jelenetek elhagyásával. Ravasz bűnözők és furfangos nyomozók mindennapjai elevenednek meg a főleg német esetekkel dolgozó kötetben.

olvasók újabb tudományos ismeretekkel gárapodhatnak, megismerhetik például az esőerdő különböző szintjein élő állatokat és növényeket, és a trópusi erdők elengedhetetlen szerepét az élhető bolygó megtartásában. A kalandregény fordítója *Bartók Imre*. A módszeres tudományos megismeréshez nyújt segítséget *Mattia Crivellini* **Kísérletezzünk!** című szórakoztató kalauza. Elsősorban optikai csalódásokkal és a fény-árnyékkal kapcsolatos kísérletekkel foglalkozik, bemutatja például a kávézófal-illúziót, a háromlapú kockát, a Kani-za-háromszöget, továbbá a lézerpálya, az üvegház, a spektroszkóp vagy a fluoreszkálás létrehozását – a biztonsági előírások maximális betartásával. A szülők kedvéért nemcsak a kísérlethez szükséges alapanyagok és a tevékenység nehézsége, hanem a vele járó „koszolás” is pontosan van. A helyszínelők, igazságügyi szakértők és nyomozók munkáját tárja fel *Bernd Flessner* **Mi micsoda Nyomozás** című kiadványa, *Francz Magdolna* fordításában. A bűnözés történetétől a helyszínelésig és a laboratóriumi munkáig, a tettes üldözésétől a digitális bűnüldözésig, számos pillanatát felvillantja a szerző a sorozatokból már jól ismert nyomozói munkának, természetesen a véres jelenetek elhagyásával. Ravasz bűnözők és furfangos nyomozók mindennapjai elevenednek meg a főleg német esetekkel dolgozó kötetben.

Az ölelés, az összebújás az egyik legfontosabb eszköze az érzelmek kifejezésének, és amíg kisgyerekként természetes az ölelés, nagykorukra sokan elfelejtik, vagy ciki-ken tartják. A kiadó elhatározta, hogy **Ölelőskönyv** címmel összeállít egy kötetet az ölelés fontosságáról, a szeretet erejéről, s amely mellett összebújhat gyerek és felnőtt. Hét mai magyar költő és hét író – *Böszörményi Gyula*, *Egressy Zoltán*, *Erdős Virág*, *Finy Petra*, *Gimesi Dóra*, *Kádár Annamária*, *Kertész Edina*, *Kiss Ottó*, *Lackfi János*, *Mechler Anna*, *Molnár Krisztina Rita*, *Ruff Orsolya*, *Tóth Krisztina* és *Turi Tímea* – vett részt a mesekönyv elkészítésében, *Rippl Renáta* és *Takács Viktória* álmotdák hozzájuk képeket. Legyen szó *Levendula királylányról* vagy egy mai ovisról, nyuszimamáról, medvebocsról vagy plüssmajomról, az ölelés mindig vigasztaló és megnyugtató. Új kötettel jelentkezik *Egressy Zoltán* **Piszke papa sorozata**, ezúttal **Piszke papa tengeres meséi** egy sor érdekes tengeri állattal – bamba holdhallal, öntelt tintahallal, bús tengeri uborkával, babonás csikóhallal, vagy éppen mogorva tőkehállal ismertetik meg a kis olvasókat, némi környezetvédelemmel megspékelve. Bravúros a szereposztás, szerethető történetek, *Láng Anna* színpompás rajzaival barátságos méretben. A tizenéves korosztálynak kínál könnyű nyári olvasmányt *Maros Edit* **A szívemben titokban** című lektúrje, amelyben a 13 éves főhős nő egy Isten háta mögötti faluban vakációzva a padláson talált gyerekkori napló segítségével ismeri meg sohasem látott édesanyját, valamint *Karády Katalint*, a legendás színésznőt, aki több szállal kapcsolódott a dédnagymamához, és akiről az anyja regényt írt lánykorában. Mellőznie kell a korszerű technikát, nincs internet és okostelefon, van viszont családi legendárium, valódi szeretet, és izgalmas nyomozás a múltba, a családi gyökerekhez.

Sz. Zs.

Jer, nézd a Balatont!

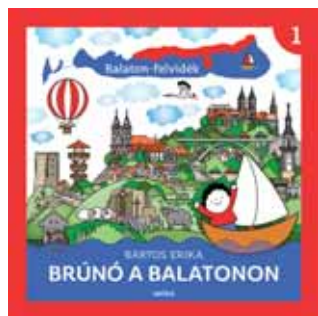
BALATONI MESÉK, IZGALMAS KALANDREGÉNYEK ÉS VARÁZSLATOS NÉPMESÉK A MÓRA KIADÓNÁL

Brunó budapesti kalandjai után **Brunó a Balatonon** címmel folytatódik az ovisok nagy kedvence, a számos díjjal kitüntetett építész-mesészerző és illusztrátor **Bartos Erika** legújabb, három kötetesre tervezett könvsorozata.

Az első kötetben a Balaton-felvidék legjobb helyeit járja körbe a családdal: megtekintik a Tihanyi-félsziget látványosságait, Füreden fürödnek, Csupakon kalandparkba mennek, kilátókba látogatnak, Veszprémben megnézik a királynék városát, Zánkán bringáznak, Nagyvázszyban várharcot vívnak, a Káli-medencében megcsodálják a kötengert. Gyerekek számára is jól áttekinthető térképek mutatják az egy nap alatt is bejárható tájak néznieit és játszóhelyeit, legyen az természeti különlegesség, sportos tevékenység, vagy állatsimogató. A fő attrakció természetesen a Balaton, gyönyörű öbleivel, fürdőhelyeivel és vitorlásaiival. A meghatározó nyári élmény, ami mindannyiunkat elvarázsol – és nem csupán ovis korban!

Bartos Erika pedig utánozhatatlan bájt és derűt sugárzó rajzaival kaulozolja a kicsiket ebben az örök csodában. **Mikola Péter** évtizedek óta tart játékos foglalkozásokat gyerekeknek, magát „zenés játszótársnak” is nevezi.

Lányának írt Zorka-meséi most új kötettel gyarapodnak, a **Világszépítés**ben az ötéves Zorka és öccse, Berci együtt fedezik fel a világot, keverednek különböző kalandokba, hol az óvodában, hol a balatoni nyaraláson, s közben folyton kérdeznek, kíváncsiskodnak és kutakodnak. A szerző jól ismeri, és láthatóan örömmel szövi mesékbe a gyerekek gondolkodásmódját és szófordulatait. A könyvet **Kőszeghy Csilla** üdítően vidám rajzai díszítik. A környezetvédelem, a klímaváltozás és az aktív turizmus témakörében hirdetett állami pályázaton első díjat nyert **Regős Máttyás Lóri és a halott állatok** című ifjúsági regénye. A fiatal – de már családosi, irodalmi doktorandusz – szerző és előadóművész könyve

ugyanabból a mitikus gyermekkori élményvilágból táplálkozik, mint korábbi versköteete, illetve kisregénye. Főhőse, a tizenkét éves Lóri él-hal a biológiáért, sokat foglalkozik a bolygó élőlényeivel és a környezettel, legjobb iskolai barátja

egy kisegér, akinek ételt hord, és akivel megosztja titkait. Az egér halála után más barátai akadnak; különféle már nem létező, kihalt állatok, akik elmesélik a saját történetüket. Közben éli a kiskamaszok átlagos életét: suliba jár, hosszan betegeskedik, szerelmes lesz. Találkozik a világ sötét oldalával is: megpróbálja feloldozni édesanyja elvesztését és erős klímaszorongását. A keresztény szellemiségű regény hangsúlyozza az egyén felelősségét és kötelezettségeit a Föld és az élővilág megmentésében. Folytatja újraálmodott népmeséinek lejegyzését

Zalka Csenge Virág a **Százegy ajtajú palota** című könyvében, **Orosz Annabella** mesés kép illusztrációival. A szerző ez alkalommal újragondolt és töredék népmesékből gyúrt az évek során saját verziót, lényegileg különbözve az eredeti forrástól. Mindegyik az élő közönség előtti mesélés során nyerte el jelenlegi formáját, apránként finomított, formált és csiszolt történetekről van szó, élő népmeséről, amit a mesemondó és közönsége folyamatosan alakít. Saját mesemondói repertoárjának 18 darabját válogatta egy csokorba az óvodás korosztálytól a felnőtteknek szólóig.

Találkozhatunk óészaki eredetű sárkánnyal, bengáli lajhármakival, német aranyfonó lánnyal, magyar földikutyával, bolgár vadvirágokkal, görög faunával, hunokkal és mutatványosokkal, vagy Holle anyóval zöld-foki-szigeteki módra. Közös motívumaikból leg-

fontosabb a nők közötti barátság. **Kovács Attila** író, zenész és website-készítő folytatja a hazai fantasy és kalandregényírók évtizedes hagyományát: **Holden Rose** álnéven, angol nevű szereplőkkel írja háttorzongatóan izgalmas, ugyanakkor

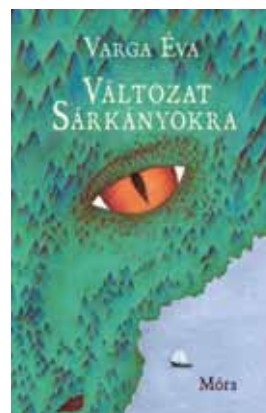
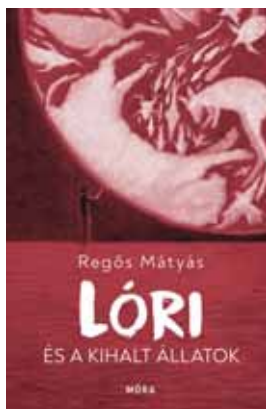
szórakoztatóan olvasmányos ifjúsági regényeit, ezúttal a kiadó Lapozz és parázz! sorozatában. **A lapátos fickó** című kalandregény főszereplője a kiskamasz Timo Smith, igazi jófiú, kitűnő tanuló, az iskolai kvízverseny győztese, aki egy szellemmel él egy lakásban. Vajon milyen hatással lesz rá a lapátos fickó, aki egyszerre segítő és kísértő szellem? Hiszen már eddig is különöncnek tartották az osztálytársak. Hamisítatlan fantasy regény **Varga Éva Vátozat sárkányokra** című könyve, amely a Sárkányvárosban élő tizenöt éves Mirkó kalandjait örökíti meg. A város arról nevezetes, hogy minden ősszel átvonulnak felette a színpompás sárkányok, amik nem bántják a városlakókat, de nem is állnak szóba velük.

Mirkó egy rosszul elsült csínytevés után erőszakos apja számonkérése elől megszökik, és kalandos utazás után eljut a sárkányok birodalmába. Áthalad a művészekkel teli Zöldmező városán, amit minden éjjel titokzatos szélvihar háborgat, majd Sziklafőn megismerkedik Kalácska népével, akiknek több közüük van a sárkányokhoz, mint azt az egyszerű népekről gondolnánk.

(szénási)

Bartos Erika: Brunó a Balatonon, Móra Kiadó, 308 o., 5999 Ft; **Mikola Péter:** Világszépítés, Móra Kiadó, 84 o., 3999 Ft; **Regős Máttyás:** Lóri és a kihalt állatok, Móra Kiadó, 144 o., 2999 Ft; **H. Rose:** A lapátos fickó, Móra Kiadó, 184 o., 2999 Ft; **Zalka Csenge Virág:** A százegy ajtajú palota, Móra Kiadó, 160 o., 5499 Ft; **Varga Éva:** Vátozatok sárkányokra, Móra Kiadó, 416 o., 3499 Ft.

Bartos Erika: Brunó a Balatonon, Móra Kiadó, 308 o., 5999 Ft; **Mikola Péter:** Világszépítés, Móra Kiadó, 84 o., 3999 Ft; **Regős Máttyás:** Lóri és a kihalt állatok, Móra Kiadó, 144 o., 2999 Ft; **H. Rose:** A lapátos fickó, Móra Kiadó, 184 o., 2999 Ft; **Zalka Csenge Virág:** A százegy ajtajú palota, Móra Kiadó, 160 o., 5499 Ft; **Varga Éva:** Vátozatok sárkányokra, Móra Kiadó, 416 o., 3499 Ft.

Szávai Géza GYERMEKVILÁG TRILÓGIA

széles ölelésben
a gyermek világaról

www.pontkiado.hu
Támogató: Nemzeti Kulturális Alap **nka**

LÉLEKRABLÓK
EGY CSÚNYA NŐ

Ákody Zsuzsa

június 10-én,
pénteken 12 órakor
dedikál

Ákody
Zsuzsa

Egy csúnya nő

Az 58-as pavilonnál
a Vörösmarty téren
Atlantic Press Kiadó

www.akody.hu

hello@akody.hu

SÉD KFT.

Nyomdánk családi vállalkozásként
alakult Szekszárdon

Vállaljuk akár
kis példányszámú könyvek
kemény- és puhatáblás kötését.

NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉSSEN IS
NAGY GYAKORLATTAL RENDELKEZÜNK.

A tervszerű és folyamatos műszaki fejlesztések
eredményeként korszerű üzemünk
már a magyarországi könyvgyártás egyik
meghatározó piaci szereplőjévé vált.

Otthon a könyvgyártásban

www.sednyomda.hu

+36 74 529 950

BABÁK MAGYAR NÉPI
VISELETBEN

Gámán-Morvay Katalin – Szelényi Károly

BABÁK
MAGYAR NÉPI
VISELETBEN

A kiadványban a leírások
a magyar mellett angol, olasz,
francia, orosz, német, spanyol
és japán nyelven olvashatók.

1800 Ft helyett 1000 Ft

Megrendelhető: **Agro-Lingua Bt.**
Telefon: +36 30 392 8043
Email: bt.agrolingua@gmail.com

Mi MICSODA
Zseniális állatok – Álcák
és trükkök

Ez a 192 oldalas, látványos fotókkal illusztrált album ábécébe szedve mutatja be az állatokat, és azt, hogy a sarkvidékektől a tengereken át a sivatagokig miképpen alkalmazkodnak az élőhelyük körülményeihez. Mire jó az uborka formájú orr, a vakító kék láb vagy a bűzös szag? Melyik állat a legerősebb áramütés? Merrefelé előnyös a nagy fül, és merrefelé a kicsi? Melyik a világ legmérgezőbb állata? Babilon Kiadó, 7990 Ft

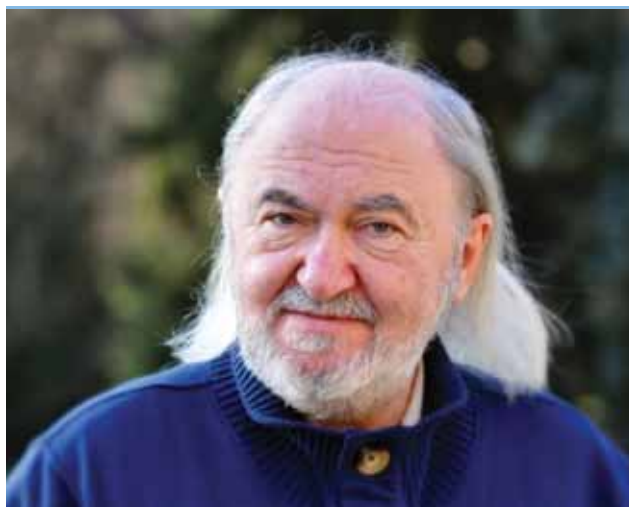

Irodalmi életmű az ifjúság szolgálatában

Nógrádi Gábor 75 éves

Nógrádi Gábor IBBY Életmű-díjas, Janikovszky Éva-díjas író, költő és forgatókönyvíró, majd harminc ifjúsági regény szerzője, amelyek közül néhányból kötelező olvasmány lett az évtizedek alatt. Olvasmányos, fordulatos, szellemes humorral megírt történeteinek több nemzedék nőtt fel. *A mi Dózsánk*, *A mi Kinizsünk*, *a PetePite*, *a Gyerekrablás a Palánk utcában* és *a Hogyan neveljük?* című kötetei talán a legnépszerűbbek. Forgatókönyvíróként jegyzi többek között a *Sose halunk meg*, *a Csocsó*, vagy *a Meseautó* című filmeket. Az író nemcsak könnyed humoráról ismert, hanem arról is, hogy gyakran dolgoz fel érzékenyítő, korábban tabunak számító témákat. mint a kamaszok szexualitása, a közeli rokon elvesztése és a gyázmunka vagy a történelmi múlt szégyenletes titkaival való szembenézés. A közelmúltban napvilágot látott *Alex hét napja* című regényének második, felújított kiadása a kamaszok testi és lelki szükségleteivel foglalkozik, míg friss, *Alattunk a kincs* című könyve a történelem sötét útvesztőibe vezető kincskereső kalandregény. A most 75 éves író az Ünnepi Könyvhét egyik születésnapos vendége.

– 1964 óta, azaz majdnem hatvan éve publikál – előbb verseket, később riportokat és novellákat az *Alföldben*, az *Élet és Irodalomban*, a *Napjainkban*, a *Forrásban*. Végül ifjúsági regények írása mellett döntött. Miért?

– A Móra egyik munkatársa a „vétkes”. Írásomat ismerve, Béres Mari azt mondta, tudnék ifjúsági regényt írni. Kétkedtem. Aztán megírtam a *Gyerekrablást*, amiből hamarosan film lett. Hiszek a sorsszerűségben, de szükség van a véletlenekre is. A sors az írói pálya volt – gyerekkorom óta készültem rá –, a véletlen pedig Mari, akinek hálás lehetek. Észrevenni a képességet és alkalmat adni, hogy megmutatkozzon, ez a legfontosabb feladata minden felnőtt embernek, nemzetnek, kormánynak.

– Meglehetősen filozofikus, és nem csak az interjúban... A regényeiben sem pusztán a szórakoztatás a célja, hanem a gondolkodtatás, a felvilágosítás, a tabudöntögetés is. Böszörményi Gyula úgy jellemezte, hogy „Tudatosan vette fel a kissé avított tanítói tógát, ami egy ifjúsági íróknak még jól is állhat”.

– Valójában fogalmam sincs, miért hajt gyerekkorom óta ez az erős készítés a tanításra. Nagyon mély gyökerei lehetnek. Bizonyítási vágy? Lázadás az elhallgatások, a hazugságok ellen, ami körülvevett, körülvesz? Származási hagyomány? Többnyire azzal szoktam indokolni könyveim rejtett vagy éppen nyílt didaktikusságát, hogy el akarom mondani ifjú olvasóimnak, amit nekem félelem, prűdéria vagy tudatlanság miatt nem mondtak el az életről, a szexualitásról, a történelemtől, és ezért sok bajban, kudarcban volt részem.

– Nemcsak a regényei tanítanak, de történetekbe szőtt tanácsadó könyveket is ír. Például a balesetmentes közlekedésről, a pénzről, az otthoni veszélyhelyzetekről. Ezek a kiadványok Cakó Ferenc kítűnő illusztrációival több tízezer példányszámban érték el az iskoláskorú olvasókat. Szerette ezt a munkát?

– Nagyon. Hónapokig, néha évekig készülök például a *Vigyázz...* sorozat könyveire, és újabb hónapok, amíg megírom, és *Cakó Ferenc* megrajzolja. Nemcsak maga a munka tesz elégedetté, hanem a könyvek hatása is. Megjelenésük húsz-huszonöt éve alatt tizedére esett például a halálos biciklis gyerekbalesetek száma. Talán dicsekvés nélkül állíthatom: kevés könyvről mondhatjuk el, hogy direkt módon életet mentett.

– Örülök, hogy használta a „direkt” szót, mert azt hiszem, ha

nem is közvetlenül – a lelki egészséget, harmóniát visszaállítva – az arra alkalmas szépirodalmi művek is „életeket menthetnek”. Ahogyan a filmek is. Például a – Koltai Róberttel közösen írt – *Sose halunk meg is alkalmas volt erre a katarzusra. Gondolom, filmjei között ez a kedvenc.*

– Már csak a népszerűsége miatt is. No, meg persze lelki okai is vannak, hogy ez a filmünk áll hozzám a legközelebb. Ahogyan a könyveimben, úgy a *Sose halunk meg*-ben is „elmondhattam mindenkinek, amit nem mondhattam el senkinek” a történelemtől, a túlélési harcokról, a szerelemtől. Szerintem a nézők ezt érezték, értették. Ez volt a népszerűség titka.

– A többi filmje is siker volt, hiszen ezekre kétféle ember vett jegyet a mozikban. Gondolhatnánk, hogy a film a legkedvesebb műfaja. Költőként kezdte, prózáíróként folytatta, aztán a mozi is beszippantotta...

– Azt akarja kérdezni, melyik a valódi, a számomra legkedvesebb műfajom? A vers. Azok a bizonyos gyökerek, amelyek írásra hajtanak, a versekben mutatkoznak meg a legjobban, a legnyíltabban, a legőszintebben. Ez az oka, hogy a vers gyógyítja az életharcban szerzett sérüléseket a leghatékonyabban. Az alkotóban is, az olvasóban is. Mostanában nem írok verset, de olvasok, mondogatok – gyógyulok. És talán gyógyítok is. A Magyar Elektronikus Könyvtárban található kötetemet közel tízenkétszer keresték fel. Ez elég nagy szám egy verseskötet esetében.

– Verset nem ír, mint mondta, de ma is aktív, sorra jelennek meg a könyvei, folytatódik az életműsorozat. Mire készül, mivel foglalkozik, milyen tabukat akar még ledönteni?

– Gyerekeket talán meg tudok menteni a hétköznapi balesetektől, de álságos tilalomfákat nem tudok ledönteni. Legfeljebb segíteni tudok a könyveimmel a szülőknél, a pedagógusoknál és természetesen a fiataloknál, hogy lassan, szívós munkával egy-két generáció alatt meggingassák a tabukat, amelyeket majd a távoli jövőben eltemet egy arra alkalmas kormány.

Szénási Zsófia

Fotó: Stekovic Gáspár

▶ könyvről

Nógrádi Gábor: **ALATTUNK A KINCS**
Móra Kiadó, 144 oldal, 2999 Ft

A kis herceg
5490 Ft
245 x 285 mm
128 oldal
bélelt borító

500 érdekesség
4990 Ft
170 x 220 mm
224 oldal
puhafedeles borító

Tapintsd meg!
1690 Ft
150 x 150 mm
12 oldal
keménytáblás borító

napraforgó

1047 Budapest, Baross u. 91-95. • Telefon: (06-1) 272 1313 • Fax: (06-1) 272 1312 • E-mail: napraforgo@napraforgokiado.hu • www.napraforgokiado.hu

B. Czako Andrea
A CSEND ÁRNYÉKA
448 oldal, 3990 Ft
Igaz történeten alapuló megrázó tabló a II. világháború lengyel menekültjeiről, a varsói felkelésről, Budapest ostromáról, a falusi béke és a háború kontrasztjáról, keserűszerelmi történetbe ágyazva.

info@di-gi-book.hu

DIGI-BOOK ÚJDONSÁGOK

Yei Theodora Ozaki
JAPÁN TÜNDERMESÉK
272 oldal, 4990 Ft
22 mese, a japán meseirodalom több száz, esetenként ezeréves darabjai, számunkra egzotikus keretek közt, igazi csemegét kínálva a meserajongóknak, ami első ízben kerül magyar nyelven az olvasók elé.

Donald A. MacKenzie & Charles J. Tibbitts
SKÓT TÜNDERMESÉK
288 oldal, 4990 Ft
47 történet: káprázatos népi- és tündérmese a skótok lelkét és földjét benépesítő tündérek, koboldok, hablaányok, lidércek, manók, óriások és szemberek konfliktusairól, barátságáról, harcáról, első ízben magyar nyelven.

Buzsáki motívumok kifestőkönyve

A kifestő 22 színes buzsáki motívumot közöl, valamint ezek kiszínezetlen, vonalas rajzát is. A füzet végén rövid leírás ismerteti a buzsáki hímzést és az egyes motívumok jellemzőit.

20 oldal, 1990 Ft

www.tinta.hu

TINTA KÖNYVKIADÓ

Megjelent!

Fehér Kinga Játékom marad című kötete

A Fekete Sas Kiadó gondozásában jelent meg Fehér Kinga író, költő első kötete. Száz történet, pontosan száz szóban. A Játékom marad című kötet négy ciklusban gyűjti össze kisprózák és prózaversek válogatását, melyek játékos, humoros, elgondolkodtató metszetek a hétköznapiak mindennapjainak tűnő eseményeiből.

A jelenetek néhol azonban olyan „feszések, mint egy gitár túlfeszített húrjai”, ahogy Erdődi-Juhász Ágnes írja ajánlójában.

Az írások nagy része a lelkiismeret, az emberi sorsok, érzelmi reakciók és az azok közti relációk bemutatása.

Mindig szívesen olvasunk olyan történeteket, amik körülvesznek, de talán sosem figyelünk rájuk eléggé. „Az élet egyik legszebb meglepetése, amikor egy hétköznapi dologról észreveszed, hogy mennyire csodás.”

FEHÉR KINGA - JÁTÉKOM MARAD

Fekete Sas Kiadó, 121 oldal, 2290 Ft.

Legjobb barátunk-sorozat

Ki ne szeretné a kutyákat, a macskákat vagy a lovakat? Hiszen már évezredek óta a társaink, megosztjuk velük örömeinket, bánatunkat, segítenek nekünk a feladataink elvégzésében, hű társaink jóban és rosszban. A Napraforgó könyvkiadó gondozásában megjelent Legjobb barátunk-sorozat három kötete bemutatja nekünk a kutyákat, a macskákat vagy a lovakat. A kötetek segítségével még jobban megismerhetjük kedvenceinket, fejlődésüket, gondozásukat. Olvashatunk az etetésükről, egészségükről, képzési lehetőségeikről, valamint részletesen megismerhetjük a legnépszerűbb fajtáikat is. Az ismerkedést számos kiváló fotó segíti, így a leírásokkal együtt minden lehetőségünk meglesz arra, hogy kiválasszuk a számunkra legmegfelelőbb házi kedvencet, családtagot.

„Járunk rabszolgapiacon, fürdőben, Ágoston püspöknél és kuplerájban” – Cserna-Szabó András

Cserna-Szabó András ismét regénnyel állt olvasói elé. Ezennel még informatívabb, még megbotránkoztatóbb és még elevenebb, mint korábban. Az életmű új, meghatározó alkotásáról beszélgettünk a szerzővel.

– A főhős Zerkó, vagyis Dinnye történetén keresztül megismerjük az ókori görögök és rómaiak mindennapjait, a mélyszegénységtől a gazdagságig. Szerette a történelem témájú munkát?

– Az ókori görögökről kevesebbet tudunk meg a regényből, bár Zerkó apja ciprusi görög, és magát a sztorit is egy ciprusi kocsmában adja elő a törpe. Viszont a késő ókori rómaiak életét valóban alaposan megismerjük. A regény első két fejezete egy római nagyvárosban, az észak-afrikai Hippo Regiusban, Numidia provinciában játszódik, egy berber nyomornegyedben, majd egy gazdag római fényűző otthonában. Járunk rabszolgapiacon, fürdőben, Ágoston püspöknél, kuplerájban. Aztán ennek a római világnak hirtelen vége szakad a vandálok miatt. Amit csak lehetett, megpróbáltam hűen visszaadni: politikai történések időrendjét, díszleteket, szereplőket. Szent Ágoston például tényleg éppen ebben az időben volt Hippo püspöke, és tényleg a másfél évig húzódó vandál ostrom alatt halt meg. A római élet ábrázolása hálás téma, rengeteg élvezetes és alapos munka elérhető a korról magyarul is, ilyen Ürögdi György *A régi Róma* című könyve, amiben az öltözködéstől a konyháig, a lakberendezéstől az időszámításig mindent megtalálunk.

– Zerkót egy létező istenről, Priapusról mintázták, aki szélsőségesen méretes nemi szexuális vágyak miatt lett ismert. Bátor vállalkozás, ami nem éppen a női olvasókat célozza. Gondolt arra, hogy a szexista asszociáció miatt közönséget veszít a könyv?

– A „szexista” az *Idegen Szavak Gyűjteménye* szerint ezt jelenti: „Az egyik nemet (többnyire a nőit) a másikkal szemben hátrányosan megkülönböztető (gondolkodásmód).” Itt ilyesmiről nincs szó. Itt mindössze arról van szó, hogy Zerkót római gazdája azért veszi meg, mert kísértetiesen hasonlít kedvenc istenére.

„Priapus egy előkelő származású görög torzszülött istenség. Dionüszosznak, a bor és a mámor istenének és Aphroditének, a szépség és a szerelem istennőjének porontya. Eredetileg Priaposznak hívták, de a rómaiak lenyúlták a görögöktől. Mint annyit

mindent. Ez a Priapus a nagy lócsével a kertek öre, ő ügyel a mezsgyék helyes kitérésére, a források tisztaságára, a halászok, a hajósok, a kurvák, az iszákosok, a perverzék és az eunuchok pártfogója.”

Aki ezért nem olvas el egy regényt, az prűd. A szemérmesség egyébként nem kifejezettedül kulturális magatartás, hiszen az ember olyan zseniális művekről marad le, mint az Ószövetség, a görög mitológia vagy Rabelais, Joyce és Hajnóczy Péter könyvei.

– A nyelv is érdekes! Ugyan mai, de számos latin kifejezést olvasunk, nem beszélve a vulgáris szóhasználatról. Egyre több szerző fogalmaz így regényében, és maga máskor is használt „választékos szavakat” (pl. Extra dry). Mit ad ez a zsáner, ha úgy tetszik, a csúnya beszéd a könyvhöz?

– Ez az a nyelv, amit ma a társadalom nagy része beszél. Nemcsak a kocsi-sok, mint régen, hanem szinte mindenki. Fialat és idős, férfi és nő, gazdag és szegény, vidéki és fővárosi. Azokat a trágár szavakat, melyek a regényben megjelennek, ma ugyanúgy kimondja bizonyos helyzetekben például egy magasan képzett, jól kereső vezető, egy napról napra élő értelmiségi, vagy egy mélyszegénységben élő ember. Ebből a szempontból nincs köztük kulturális szakadék. Persze nem mindig és nem mindenki, de tapasztalataim szerint túlnyomó többségünk használja ezeket a szavakat. Például a kocsmában, néhány korsó sör után gyak-

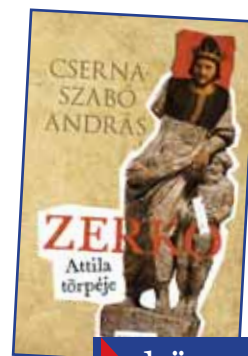
rabban. A regény történetét Zerkó egy ciprusi ivóban mondja el halász kollégáinak. Görögül. Ezt nekem magyarul kellett megoldanom, és végül úgy döntöttem, hogy a törpém egy mai kocsmakilincs nyelvi regiszterében szólal majd meg. Az írónak néha van dolga a valósággal is. Amikor egy elvörösödött fejű, idegtől reszkető egyén kikiabál a fekete autója ablakán egy novellában, akkor nem írhatom azt, hogy ezt mondja: „Jupiterre, megkérném nagy szeretettel tisztelt adófizető társamat, úgy is mint felebarátomat és honfitársamat, hogy méltóztassék beengedni maga elé a belső sávba, mert lelki békém nem lesz tökéletes!”

– A történet végére több csavarral találkozunk, mint egy klasszikus görög drámában. Irodalmi szempontból meglepődnék, ha nem lenne nagy visszhangja a *Zerkónak*. Maga hogy fogadja a laudációkat? És hogy a kritikát?

– Mindig csodálkozom, amikor egy-egy kollégám azt nyilatkozza, ő mennyit tanul a kritikákból. Nekem íróként ezzel nincs dolgom. A magánember – akinek ugyanaz a neve, mint az írónak – örül egy elismerő írásnak, vagy bosszankodik az ellenkezője miatt, de ennek már nincs köze a könyvhöz, az kész van, megváltoztathatatlan. Számomra azok a visszajelzések fontosak, amiket a könyv elkészülte előtt kapok szerkesztőimtől és „szakértőktől”. Például Darida Benedek, aki a könyveimet szerkeszti, görög-latin szakon végzett, rengeteget segített. Gózszy Zoltán a pécsi egyetemen tanácskezelő, történelmi kérdésekben ő kritizált. Illetve vannak írók, akiknek a véleményére sokat adok. Az utóbbi évtizedek egyik legjobb magyar történelmi regényét, a *Török tükör* című művet Horváth Viktor írta. Ő is olvasta a *Zerkó* korai verzióját, és sok jó ötletet adott. Azt is

mondta, a történelmi regény csakis vastag lehet, ez íratlan szabály a szakmában! Ezekért rendkívül hálás vagyok, nélkülük más lenne a legújabb könyvem.

Vermes Nikolett
Fotó: Debreczeni Fanni

▶ könyvről

Cserna-Szabó András:
ZERKÓ - ATILA TÖRPÉJE
Helikon Kiadó, 412 oldal, 4299 Ft

Senkinek sem hiányoztak

Zsarnóth Attila neve vélhetően korántsem válik majd olyan ismertté, mint híres külföldi „kollégái”, Maigret-é vagy Philip Marlowe-é, de nyomozóként éppoly karakteres, szilárd jellemű, megingathatatlan, akár a krimi irodalom fenti klasszikusai, akik egy kicsit talán Zsarnóth mintaképei. Hősünk az a fajta kisiklott magánéletű nyomozó, aki nem bízik senkiben, csak önmagában, eközben egyetlen szenvedély fűti: megalkuvás nélkül kutatja az igazságot. Vagyis a bűnügyi regények hagyományos „hardboiled” detektívje, aki ez esetben nem a bűnnel szemben cinikus, hanem a rendszerrel – csak hogy a rezsim ebben a regényben nagyon is megkerülhetetlen.

A magányos, kissé morózus, ám annál emberibb nyomozó karakterét a tavaly viszonylag fiatalon elhunyt Mátyás Győző alkotta meg, aki ugyan nem tartozott a jól ismert alkotók sorába, de íróként, újságíróként, szerkesztőként, filmesztétaként és egyetemi oktatóként is tevékenykedett, valamint 2010 és 2011 között Fulbright-ösztöndijasként tanított az Egyesült Államokban. 1992-ben jelent meg *Bilincstörők* című elbeszéléskötete, majd hosszabb szünet után tért vissza újabb novellákkal. A *Szőkevények* megjelenését sajnos már nem érthette meg. Pedig bárki felkaphatja a fejét erre a regényre, nemcsak a detektívtörténetek kedvelői: Mátyás Győző a szépirodalmi igényű krimi irodalom hagyományát folytatja benne, és nem is akárhogyan.

A *Szőkevények* az 1970-es évek Magyarországnál játszódik, s bár a helyszíneket a szerző nem nevezi néven, mégis tudjuk, mikor járunk a fővárosban vagy valamely vidéki településen. A korabeli hazai viszonyok olyan hitelesen kelnek életre, hogy aki az olvasók közül már érett fejjel élte meg ezt

az időszakot, könnyen megborzonghat, vagy épp nosztalgikus hangulatba kerülhet – attól függően, mely élményei erősebbek. Mátyás Győző egyik érzületre sem „hajt”: a megteremtett atmoszféra mellbevágóan erős, a korrajz pontos, érzékletes és objektív. A zötyögős lkarus busztól a kőpadlós cukrászdákon át az LGT- és Omega-koncertekig, a rendőri zaklatásokkal tarkított március 15-i ünnepségtől besúgóig és ügynökökig felvonul itt a hetvenes évek valamennyi „kelléke” és díszlete – szinte a bőrünkön érezzük a korszellemet.

Ebben a megfigyelésre, titkolózásra és árulásra építő korban a főhős rendőr sosem politizál vagy foglal állást közvetlenül; egyszerűen emberként viselkedik saját emberségéből fakadóan. Holott nagyon is érintett: édesapja 1956-ban tisztázatlan körülmények között halt meg a börtönben, s mivel a fiú árván maradt, az állam vette gondozásába. Egykori intézetisként a nyomozó eleve nagyobb empátiával fordul az állami gondozásban nevelkedő fiatalok felé, akiknek ebben a korszakban még semmi kiútjuk nincs: az utcára kerülve a fiúk jó része bűnöző lesz, a lányok prostituálódnak. Zsarnóthnak valaha a foci segített túlélni, ez a szilárd játékszabályokra épülő, tiszta küzdelem. Így edződik meg igazság-érzete és fejlődnek ki rendkívül érzékeny „antennái” is, amelyek révén tévedhetetlenül megéri a bajt, és rátapint a mások előtt rejtve maradó összefüggésekre.

E készségei segítenek számára felgöngyölni azt az ügyet

is, amelyben intézetben nevelkedő tinédzserlányok tűnnek el nyomtalanul. Ezek a senki számára nem hiányzó, túl korán felnőtté ért gyerekek maguk szoknek el a nevelőotthonokból, ám azután nyomuk vész. Zsarnóthot nem hagyja nyugodni a lányok ügye, és a politikailag finoman szólva is kompromittáló közegben felgöngyölni az egészen az NSZK-ig vezető nemzetközi bűnügyet.

Az eltűnt lányok esete mellett két másik szál is kibontakozik a regény lapjain: Zsarnóth magánnyomozása apja halálának ügyében, valamint egy sokáig látszólag szervesen kapcsolódó történeté, melynek főszereplője a németül kiválóan beszélő, vonzó külsejű nemzetközi üzletkötő, Kohut Magda. A regény végére a szerző természetesen bravúrosan összefűzi a három szálát, „mindenkinek köze lesz mindenkire”,

rejtélyes halálának felgöngyölytéséhez keresi a tanúkat, folytat újabb és újabb beszélgetéseket, kirajzolódnak előttünk a korszak lehetséges magatartásformái és túlélési stratégiái. Ahogyan „a veszett fiatalok védőszentjében” is – így becézik Zsarnóth Attilát kollégái – egy lehetséges attitűdöt, a kérelhetetlen igazságkereső alapállását villantja fel a szerző, úgy a felvonuló mellékszereplők mindegyike egy-egy viszonyulást képvisel az adott (romlott) világhoz.

Érdekes, hogy a magyar irodalomban egy-egy üde kivétel (Rejtő Jenőt, Szerb Antalt, Tandori Dezsőt vagy a kortársak közül Kondor Vilmost) leszámítva mennyire nem tudott gyökeret verni a bűnügyi regény műfaja. A Mátyás Győző megteremtette világ a felidézett korszellemnek köszönhetően talán egy előzményt juttathat eszünkbe: Szamos Rudolf *Kántor nyomoz* című

regényét, ám ez is inkább a belőle készült filmsorozat révén vált ismertté. Szomorú grimasz a sorstól, hogy amikor végre felbukkan egy messze-menően igényes magyar krimi egy chandleri magyar nyomozó-karakterrel – megcsillantva akár hasonlóan színvonalas folytatások lehetőségét –, a szerző itthagya bennünket. Vigasztalódjunk azzal, hogy a *Szőkevények* legalább megszületett, és Mátyás Győző nevét, ha csak egy művel is, nyugodtan odatehetjük a fent említett üde kivételek sorába.

könyvről

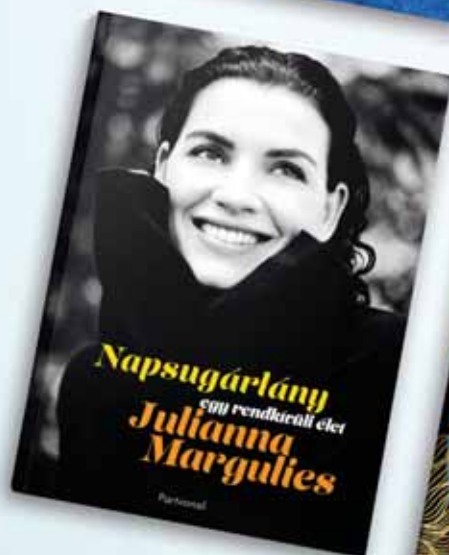
Mátyás Győző:

SZŐKEVÉNYEK

Helikon Kiadó, 260 oldal, 2999 Ft

TERET ADUNK AZ OLVASÁSNAK

Könyvheti újdonságok

KÖNYV GURU

Gorbói Tamás:
A TÓ FELETT, A DOMBON
240 oldal 2990 Ft

A szerző évtizedekig írta a forgatókönyveket, vagy éppen a Gálvölgyi-show humoreszkjeit. Most jött el számára az idő, hogy saját érzéseiről és generációjáról szóljon. A kötet novellái szellemes történetek az ötvenes, hatvanas éveiket taposó férfiak és nők problémáiról, kapcsolatairól, szerelmeiről és kapuzásai küzdelmeiről. Habár az egyes novellák más és más témát dolgoznak fel, a személyes életútvaló szembenézés mindegyiknek sajátja.

KÖNYV GURU

Arnold Kinga Anna:
AZ ÉJFÉL-VÖLGYI GIMNÁZIUM
1. Noctisium könyve
288 oldal 2990 Ft

Rachel tizenhárom éves lány, aki imádja a könyveket. Ezért mindenki utálja. Amikor egy este visszakerül a múltba, a kedvenc könyvére, megváltozik az élete. Az Éjfél-völgyi Gimnáziumban meglepetések sora várja, ugyanakkor egy egész iskolai ellenség is: a Dél-völgyi Gimnázium tanulója. A déliek bosszúra készülnek egy baleset miatt. Rachelnek ki kell derítenie az igazságot, hogy megakadályozza a dolgok elfajulását.

AD LIBRUM

L. Murányi László:
A SZIVÁRVÁNY ÁRNYÉKA
400 oldal, 3990 Ft

Ez a riportkönyv utazás a szexuális és nemi kisebbségek világába. Részt vehetünk a melegek sétáján a Nemzeti Sírkertben, meghallgathatjuk Csányi Vilmost a szexuális identitások kialakulásáról, betekinthetünk a keresztény melegek közösségébe, de még a Hatvannegy Vármege Ifjúsági Mozgalom és Budaházy Edda véleményét is megismerhetjük. A kötetet záró interjúban Oláh Ibolya, Nádasdy Ádám, Gallusz Nikolett és Czeizel Gábor mesél életéről.

FEKETE SAS KIADÓ

Láng-Kovács Éva:
FÉSTŐK A SZABADBAN
A nagybányai művésztelep regénye
378 oldal + 10 oldal grafika + 24 oldal színes műmelléklet,
5900 Ft

A szerző a szépirodalmat és a tudományt közel száz könyvtári és levéltári forrásra támaszkodva egy fordulatokban gazdag regényben ötvözte. Bepillantást nyerhetünk Hollósy Simon és a nagybányai művészek életébe, az egymással is rivalizáló festők, írók alkotási folyamataiba, a kiállítások körüli bonyodalmakba. Mindent könnyed stílusban, mintha csak egy asztalnál ülne velük.

FEKETE SAS KIADÓ

Avar Judit: **KÖBERŐTT**
(Képvversek), 214 oldal, 3200 Ft
„Ha beszélni tudnék – nem írnék” – vallja a szerző, aki kötetével a magyar képvess hagyományának nyomdokaiba lép, saját egyéni alkotómódjával a vizuális élmény mellett a nyelv zeneiségét is kihasználva.

Avar Judit magánénektanár, aki régi zenészként kamaraegyüttesekben reneszánsz és barokk művekben is énekelt, viola da gambakon játszott. Az irodalmi és zenei kifejezőmódok szálainak összefonódása egész életútján végigkíséri immár tizenhat éves kora óta.

MAGÁNKIADÁS

Ivánkovich Anita:
IGY LETTEM FÖNIX
avagy kómától a „Kedvenc Online Tanáromig”
290 oldal, 3500 Ft

Sorstragédiák, traumák, nehéz élethelyzetek. Újjászületés, szemléletváltás, Főnix film. Egy lebilincselően izgalmas és őszinte könyv egy életéről, ami inspirál, erőt ad. Hogy lehet a traumából építkezni? Hogyan lehet minden életterületen átélteszteség után csodálatosnak látni az életet? Mi a szemléletváltás titka? Mi az élet értelme? www.konyvmuhely.hu ivankovich.anita@gmail.com

BTK

A SZÉKELY IRÁS EMLÉKEI
Corpus Monumentorum
Alphabeto Siculico Exaratorum
Benkő Elek – Sándor Klára –
Vásáry István

928 oldal, 8900 Ft
A kötetben a székelyföldi, jellemzően templomokban fennmaradt feliratok és a székely írás kéziratos emlékeinek részletes bemutatása mellett helyet kaptak a székelyek betűit említő történeti források és a 18–19. század tudománytörténeti értékek fettegetései. Az MTA Elnöksége a kötet szerzőit munkájuk elismeréséül Akadémia Díjjal részesítette.

BTK

A MOLDAVI MAGYARSÁG KUTATÁSA A 21. SZÁZADBAN
Tanulmányok Domokos Pál tiszteletére
Iancu Laura (szerk.)

264 oldal + 18 oldal színes képmelléklet, 3300 Ft
A tanulmánykötet a Néprajztudományi Intézet 2021. szeptember 22-én megtartott emlétkonferenciájának előadásait adja közre. A történeti források elemzésére fókuszáló szerzők a nyelvi és kulturális asszimiláció történeti összefüggéseit, továbbá a nyelvcsere és identitásváltásra jelentős hatást gyakorló tényezőket vizsgálják meg.

BTK

ÚJ KORSZAK HATÁRÁN
Az európai államok hadügye és hadseregei a mohácsi csata korában
(második, bővített kiadás)

B. Szabó János – Fodor Pál (szerk.)
380 oldal + 32 oldal színes képmelléklet, 3990 Ft
Az öt új cikkkel bővített kötet tanulmányai a terület, a népesség és az állami bevételek bemutatását veszi alapul, hogy a korszak szereplői egymással könnyebben összemehetők legyenek, s hogy ezekből az adatokból Mohács Magyarországának helyzete és esélyei is jobban kirajzolódjanak.

BTK

A SZŰRNATURALIZMUS ARCHEOLÓGIÁJA
Hornyik Sándor
454 oldal + 74 oldal színes képmelléklet, 9900 Ft

A kötet első ízben tárgyalja eszme- és kultúrtörténeti összefüggésben, monografikus igényű Csernus Tibor és „követői” szürnaturalizmusának és mágius realizmusának is nevezett alkotói periódusát, hozzájárulva ahhoz, hogy ez a rendkívül izgalmas korszak szervezésben épüljön be az esztétika és a politika európai és globális történeteibe.

NAPKÚT

Tarja Kauppinen:
A RENDSZER ELLENSÉGE
378 oldal, 4490 Ft

Egy jóllelkű gazfickó, aki a jég hátán is megél. Egy gátlástalan főúr, akinek semmi sem szent. És egy nő, akinek nincs vesztegivalója... Találkozásuk a lángmarta ország keblén egyaránt hozhat reményt vagy vézetet. Vajon ki kerül ki győztesen a veszett hatalmi játszmából?

A Margó-djra jelölt író új regénye duhaj tivornya, téboilyult politikai ámokfutás. Pszichoaktív közéleti kalandregény, inyenecneknek.

PALATIA

Vusamazulu Credo Mutwa:
INDABA, GYERMEKEIM
628 oldal, 4990 Ft

Egy mesésép, Dél-Afrika folklorját, mítoszait, legendáit tartalmazó könyv, ami először jelenik meg magyar fordításban. Megismerkedhet az olvasó Marimbával, a zene istennőjével, Lumukandával, a halhatatlan vak kannibállal, és betekintést kaphat az afrikai kultúra különös, nálunk eddig alig ismert világába. „Megdöbbentő irodalmi és etnográfiai teljesítmény” – írta a műről az egyik, a könyv eredeti megjelenését követő kritika szerzője.

GINGKO

Philip Bunting:
A FÖLDNEK RÁD VAN SZÜKSÉGE!
32 oldal, 3490 Ft

Senki nem szeret a szeméttel foglalkozni. Ám akár tetszik, akár nem, a hulladék az életünk része. Honnan származik? Hova kerül? Mi történik ott vele? És hogyan cselekedhetünk a bolygónk érdekében? A könyv röviden bemutatja a hulladék útját. Ezután vészol az újrafelhasználás, újrahasznosítás és a megújítás folyamatait, majd egyszerű, játékos tanácsokkal szolgál ahhoz, hogyan építhetjük be ezen elveket a mindennapjainkba.

GINGKO

Michael Shellenberger:
APOKALIPSZIS SOHA
A klímakatasztrófa elmarad?
400 oldal, 4990 Ft

2019-ben néhány szélsőséges környezetvédő azt állította, hogy a klímakatasztrófa miatt „emberek milliárdjai fognak meghalni” – ezzel növelve a lakosság, közöttük számos fiatal szorongását. Ekkor Michael Shellenberger szükségét érezte, hogy mint elkötelezett környezetvédelmi aktivista, vezető energiaszakértő és egy tizenéves lány édesapja, felszólaljon és különbséget tegyen tudomány és fikció között.

GINGKO

Hegyes Katalin:
KI A SZABADBAN!
130 izgalmas tanösvény
Budapest és környékén
224 oldal, 4490 Ft

Budapest és környékének tanösvényei remek kirándulási lehetőséget kínálnak egy délelőtti vagy egy napra. Függhid, kilátók, magasas, innen megfigyelhető madarak és nagyvadak. Bozótban megbúvó apró állatok, védett növények, színpompás tarka rét, elfeledett mocsárvilág és rejtelmes barlangok. Ezek és számos hasonló élmény vár, ha felkerekedünk, túrabakancsot húzunk és kimegyünk a szabadba.

GINGKO

Dóra Melinda Tünde:
ZÖLDSÉGSZERIELEM
Titkok és trükkök
a vetőmagtól a villáig
240 oldal, 5990 Ft

A zöldségek titkosak. Ha egymás mellé rakunk egy nagyüzemi és egy háztáji paradicsomot, úgy tűnhet, nagyjából ugyanolyanok: pirosak, édesek, kerekék – pedig nagyon is mások!

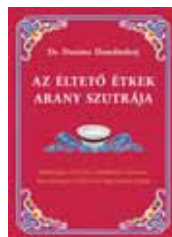
A könyv termelői interjúk és tudományos cikkek, valamint személyes termelési tapasztalatok alapján mutatja be, miért lesz egy-egy zöldségünk értékesebb, ha otthoni vagy kistermelésből származik, mintha a nagyüzemből jön.

PARNASSZUS KÖNYVEK

Kákonyi Lucia:
NOKEDLISZAGGATÓ
Novellák
216 oldal, 2100 Ft

„Ami engem érdekel, az a kihívó fesztelenség, a mindig világos, allűröktől mentes, tanáros pontosságú látéletek sora, és a mögöttük meghúzódó erős anyagismeret, hozzá a szöveg energiaforrdozóinak célirányos használata, ami az áram-, háló-, sziv- és történetesen nokedliszaggató valóság homályosabb szféráiba is képes bevilágítani. Tud magáról ez a próza ...” (Turczy István)

GEOMANTIKA BT.

Dr. Danima Damdindorj:
AZ ÉLTETŐ ÉTKEK ARANY SZUTRÁJA
426 oldal

Dr. Danima Damdindorj „Az éltető étkek arany szutrája” című könyve egy különleges egészségfilozófiai írás. Rendkívül sajátosak és tanulságosak a mongol fekete asztrológia összefüggései a kozmoritológia és bioritmológia terén. Aki tiszteletben tartja saját életét, annak tiszteletben kell tartania a Természetet és annak törvényeit, mert az egészség boldog életalapja a Természet teljes körű tisztelete.

Visszatérés a Paradicsomba

Beszélgetés Gerőcs Péterrel

Egy kis borsónyi falut, Perőcsényt megszállják a filmek, a falu felbolydul, nagy a jövés-menés, lesz mit nézni! Az olvasó csak kapkodja a fejét: a népes szereplőgárda, a filmes szakkifejezések és a pergő párbeszéd mintha mind csak azért lennének, hogy jól megpörgessék a szemlélődőt, aki ebben a szédült állapotban csak kapkodja a fejét, és egyik ámulatból a másikba esik – pont, mint egy jó filmben. Gerőcs Péter *Werkfilm* című könyve izgalmas betekintés a filmkészítés kulisszái mögé, de mindez csak illúzió, az igazi dráma a történet szereplői közötti kapcsolatokról rajzolódik ki. A szerzővel beszélgettünk falusi és városi közösségről, írásról és olvasásról, a megváltás lehetőségéről.

– **Mi érdekelt jobban a film, filmezés mint téma vagy az, hogyan lehet elmesélni ezt a történetet?**

– Vettem már részt néhányszor forgatáson, és mindig nagyon izgalmasnak találtam azt, ahogy az ember belecsobban ebbe a káoszba, és pont úgy, ahogy a regényben is olvashatjuk: nem tud semmit, nem ért semmit, mégis nagyon izgalmas az egész. Persze nézhetjük mindezt olvasástechnikai aspektusból is: a szöveg eleje föltételi az olvasóval a kérdést, hogy érdemes-e ragaszkodnunk az olvasói elvárásokhoz vagy kiiktathatjuk, felfüggeszthetjük őket – nem kell tudnod semmit, menjünk a káosszal! Mindez jól illeszkedik az utóbbi évtizedek elbeszéléstörténeti trendjébe is, gondolok itt arra, hogyan fordított hátat a szöveg az olvasónak – olyan, mintha késve érkeznék a moziba, már zajlik körülöttünk minden, az elemekből nekünk kell összerakosgatnunk a történetet.

– **Mikor kezdted el írni a regényt?**

– Előző könyvem, az *Árvaképek* 2018-ban jelent meg, akkor a *Werkfilm*en már dolgoztam. Már ekkor is gondoltam, hogy ennek a történetnek ilyen összetettségűnek kell lennie. Az *Árvaképek* kevés szereplős, zárt, szinte monologikus szöveg, ami nagyon terhessé, már-már klausztrófóbbá tud válni. Volt egy vágyam, hogy egy sokszereplős, nagyon zajló, kifelé nyitó szerkezetű szöveget hozzak létre.

– **Milyen olvasmányok hatottak rád?**

– Korai nagy olvasmányélmények a talapzatot alkotják, a később megismert filmek, könyvek inspirálnak, ugyanakkor ezek mind az „ősolvasmány-élményemet” hívják elő. Nekem a két fő pillér 13–14 éves korom óta a Thomas Mann- és a Dosztojevskij-életmű. Érdekes módon mindkét szerző él azzal az esz-közzel, hogy sok szereplővel benépesít egyetlen jelenetet. Sokat lehet tőlük tanulni arról, hogyan lehet nyüzsgővé tenni egy teret úgy, hogy közben érzékeljük mindenkinek a jelenlétét.

– **Úgy érzem, a könyv egyik központi témája, ami téged is leginkább érdekelhetett, az a közösség kérdése. Jól látom?**

– Igen, régóta érdekelnek a közösségek, azok sokfélesége, vagy éppen hiánya, felbomlása, az, hogy mi az a közeg, ami táptalaja lehet, és mi az, ami erodálja a közösséget. Úgy látom, hogy jellemzően a városi közeg az, ami nem tesz jót a közösségeknek. Az írás egyben egy kicsit kutatás is volt: az elbeszélés elemeit beemeltem egy laboratóriumi helyzetbe. Kíváncsi voltam, mit kezdenek egymással. Végül azt a választ kaptam, hogy ezek a kommunális elgondolások eléggé kudarcosak. A telepések, amikor a faluba költöznek, a természetüket is viszik magukkal, senki nem tudja

meglépni azt, hogy hoz egy döntést, kilép a megszokott közegeből, és ezzel együtt hátrahagyja a régi működését. Ilyen nincsen! Ugyanazt rendezik be, ráadásul egy új közeggel találkozáva újabb konfliktusok is megjelennek. Ebben nagyon újat nem mond a könyv, de mindig érdekes ezt a témát egy új szempontból megvizsgálni, egy gondolat kísérlet erejéig újból szemügyre venni.

– **Valóban, mintha a konfliktusok éltetnék a történetet. Konfliktus van a két szomszédos falu, a színesek és a forgatókönyvben szereplő telepések között egyaránt. Ugyanakkor mégiscsak van a történetben egy figura, aki más minőséget próbál megjeleníteni. Ki ő? Hol találta rá erre a krisztusi karakterre?**

– Ez a köldöke a regénynek és a regényről való gondolkodásnak is. Amellett, hogy nagyon régóta érdekel a vidék- város problémája és a közösség, valamint a kommunális együttlét, érdekelt Jézus figurája is, abban az értelemben, hogy elképzelhető-e ma bármilyen formában valamiféle inkarnációja a Messiásnak. Egyáltalán nem valószínű okokból, sokkal inkább az elbeszélhetőség szempontjából. Sokat gondolkoztam, hogyan

ábrázolható egy olyan jézusi figura, akiben megtalálható a megváltás ígérete, mégsem teljesen anakronisztikus. Egyszerre ellenpont és katalizátor is a közösségben. Nagyon furcsa nyelvhasználat jellemzi őt, kicsit megragadhatatlan, modoros is egyben, irritálja is a környezetét, a nőkből viszont a szeretetnek egyfajta anyai minőségét hívja életre – a lényeg, hogy rögtön helyzetbe hoz.

– **Miért éppen Perőcsény? Miért kellett neked ez a környezet?**

– Képzelnék el azt az alaphelyzetet, hogy vannak pestiek, akik úgy döntöttek, hogy összefognak, kinéznek egy települést és közösségi jelleggel elkezdnek felvásárolni házakat, majd letelepednek. Az izoláltság, a természet közelsége, az idilli táj – hát, mi lenne alkalmasabb, mint egy elzárt kis zsákfalú a Borsónyban! Sokat keresgéltem a megfelelő helyszínt autóval, Google térképpel, míg végül rátaláltam Perőcsényre. Előtte sosem jártam ott, a könyv megírása előtt viszont rendszeresen meglátogattam.

Pompör Zoltán
Fotó: Szőnyi Márta

▶ **könyvről**

Gerőcs Péter:
WERKFILM

Pesti Kalligram, 320 oldal, 4500 Ft

Szabó-Nyulász Melinda:
**Gondold újra,
alkoss másképp!**

Tananyagba építhető kreatív
ötlettár pedagógusok, oktatók,
szakemberek számára

A tanári ötlettárban művészeti,
vizuális neveléshez kapcsolódó
mintafoglalkozásokat találunk
öt kategóriában: az egyszerűen
kivitelezhetőektől, a rajzolásra
és festésre épülő kétdimenziós,

majd a háromdimenziós és a filmes feladatokon át az igazán összetett, komplex előkészítést és megvalósítást igénylő tanulási alkalmakig. A gyűjteményben a foglalkozásokat 45 perces blokkokra bontottuk, így könnyen beépíthetők iskolai tanórák keretébe is, de részben vagy egészben is megvalósíthatók, akár össze is vonhatóak.

A szerző animációs rendező, illusztrátor és művészeti oktató. Az általa itt összeállított foglalkozások célja az alkotás örömeinek átélése. Alapelve, hogy nincs jó vagy kevésbé sikerült eredmény. Emellett a feladatok megvalósítása közben olyan többlettudásra is szert tesznek a gyerekek, és olyan gondolkodásmódot sajátítanak el, ami segíti őket más tantárgyak tanulásában is.

A kiadványhoz egy online galéria kapcsolódik fotókkal, hasznos linkekkel, irodalmi szöveg javaslatokkal, amelyet a *Református Tananyagtár* oldalán (www.reftantar.hu) találunk meg az érdeklődők.

Kálvin Kiadó - Református Tananyagtár, 2022

Narine Abgarjan:

Élni tovább

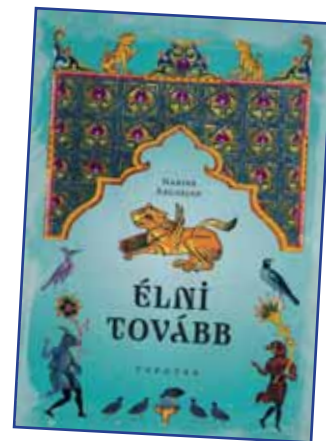
Háború van. Ebben a novelláskötetben is. Narine Abgarjan, az *Égből hullott három alma* mágikus realista írónőjének az elbeszéléseiben az örmény-azeri háború átélői próbálják meg a lehetetlent: tovább élnek, emlékeznek és gyászolnak.

A rövid történetekben tragikus és szépséges epizódok váltakoznak. Egyazon szövegbe, sőt oldalra kerül a fájó szív és egy lenyírt hajú holttest, az illatos tea és a pincék félelem-szaga, a mandarin, kecskesajt, lakoma békéje és a nősziromok egy magányos síron, vagy épp a türkizsínű verőfény és a novemberi szürkéség. Vannak itt menekülők, az egyiknél batyu furcsán ismerős hímzéssel, ezüstszállal, piros virágokkal. Egy anya fekszik a bombatölcsérben, mentadarabok és méz között. Él valahol egy lány, aki minden szőnyegébe beleszővi meggyilkolt anyja nevét. Amott van két gyerekkoporsó, az egyikben halott kislány, a másikban két női láb... De kérdeznek is a novellák: mi rosszabb, elveszíteni egy fiút buszballesztben, vagy elengedni a háborúba önkéntesnek? Kárpótolhat-e valaki elvesztéséért, ha túsul ejtünk egy ellenséges kiskatonát?

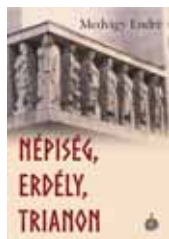
A könyv a téma ellenére meglepően finom, varázslatos olvasmány-élmény. Igaz rá: „*Ha kizárjuk a külső hangokat, megtaláljuk a lelki ismeretünket.*”

Bárdos Dóra

Typotex Kiadó, 200 oldal, 3200 Ft

www.kissjosefkiado.hu

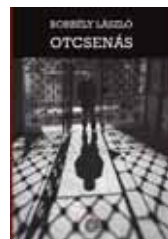
IDŐJEL
Medvigy Endre:
**NÉPISÉG, ERDÉLYISÉG,
TRIANON**
530 oldal, 4500 Ft
A kötet Medvigy Endre József Attila-díjas irodalomkutató válogatott tanulmányait tartalmazza. A népi irodalom és az erdélyi magyar irodalom kiválóságainak pályájáról, életútjáról, munkásságuk figyelemre méltó epizódjairól beszélnek ezek az igazságkereső írók.

IDŐJEL
FEKETE GYULA 100
480 oldal, 4500 Ft
A 100 éve született író, szociográfus életművét bemutató kötet íjf. Fekete Gyula teljes ségre törekvő és értő hűséggel összeállított munkája. Fekete Gyula munkásságának összegzése, melyből a nemzetféltés aggodalma, a magyarság megmaradásáért vívott küzdelem világlik elő. Népszerűpolitikai gondolatai és közéleti szerepvállalásának letéteményein kívül szépirodalmi, szociográfiai munkásságát is felvonultatja a 480 oldalas kötet.

IDŐJEL
Pozsonyi Ádám:
ÁLDOTT BERLINI FAL
208 oldal, 2900 Ft
„A történelemben soha nincs olyan, hogy végleg. A berlini fal 1961–89 között létezett. Mi, itt a szovjet megszállási területen szimbólumként kezeltük, és sopánkodtunk, hogy elzár minket a szabadságtól. A jólétől. A demokráciától. A jövőtől. A generációk szimbóluma volt. Mert mi „le vagyunk maradva” a fejlődésben. Ó, milyen boldog érzés „leragadva” lenni!”

IDŐJEL
Borbély László: **OTCSENÁS**
164 oldal, 2900 Ft
Borbély László tárcanovelláinak visszatérő alakja Otcsenás Péter hírlapíró, akinek sorsa: meglátni és megírni a mindennapok történései mögött lapangó drámaiságot. Úgy számol be a hétköznapiokról, hogy közben aggódo szeretettel ábrázolja az embereket jó és rossz mivoltukban. Álarcát levetve, személyesen megélt emlékeit örökíti meg azon művésztársairól, akikre madár-emberként tekint, akik „emlékzették és ösztönözték a röplés boldogságára”.

IDŐJEL
Zana Diána:
A KÁRPÁT-HAZA ÖREI
148 oldal, 2800 Ft
A könyv a szerző A Kárpát-haza örei című riportfilm-sorozatának beszélgetéseiből született válogatott írásait tartalmazza: a történelmi Magyarország területéről megszólaltatott kivételes emberek gondolatai, akiktől erkölcsi irányítót kap a magyarság. Identitásukban rendíthetetlen, közösségépítő, a magyarság lelki-szellemi felemelkedéséért küzdő emberek; nemzetben, hazában és Istenben gondolkodnak, s mintegy világító lámpásként mutatnak utat.

IDŐJEL
Pardi Anna:
**OPTYA, A GYILKOS,
OPTYINA, A KOLOSTOR**
Jegyzetek F. M. DOSZTOJEVSKIJ életéhez
192 oldal, 2900 Ft
Dosztojevskij személyisége titokzatos. Művészként az emberi lélek legveszélyesebb mélységeit kutatta. Regényhősei elképesztő szenvedéseket élnek át, akárcsak ő maga. A külvilágban a legnehezebbet, a legreménytelenebbet ábrázolta. Középut nem volt a látnoki szerző megoldásaiban. Befelé élt, befelé látott, ahol Isten ereje új meg újabb fantasztikus alkotásokra ösztönözte.

Betűt betűbe öltve

Interjú Pap Évával

Pap Éva korábbi két történelmi romantikus könyve – *És újra felkel a nap*, *Mielőtt lemegy a nap* – után egy napjainkban játszódó és érzékeny témát feldolgozó regénnyel jelentkezik. A megjelenés apropóján beszélgettünk megcsalásról, arról, hogy amikor ez egy házasságban megtörténik, vajon az elválás-e az egyetlen további út és létezik-e megbocsátás.

– Az előző két könyv után meglepő ez a vallásos töltetűnek tűnő cím.

– Katolikus doktrínaszerű jelentésre is asszociálhatnánk jogosan, de ez a téma e nélkül is áthatja az életünket. Gyerekkorunktól a késői éveinkig találkozunk vele, legyen szó arról, hogy mi bocsássunk meg másoknak, vagy nekünk kell, hogy legyen megbocsátva.

– Az új regény fókuszában egy házasság áll. Láthatjuk ennek az egységnek az örömeit, de az emberi gyengeséget és hibáikat is. A történet később válik dinamikusabbá, de a bizonytalanságot végig fenntartja.

– Ez a történet hozta számomra az eddigi legnagyobb elégedettséget, írás közben számos kérdésre magamban is kerestem a választ. Úgy készült, mint egy kézi hímzés, öltésről öltésre. Így vezettem az olvasót, hogy megtudja, hová viszi a sors Lizit és Tomót, miután a férj félrelépése következtében egy pillanat alatt felfordul az életük. Szintén élveztem a téma, a megbocsátás kutatását, annak univerzális jelentését, amely nélkül az életünk nem is létezhetne.

– Miért tartott ez a folyamat majdnem tíz évig?

– A regény megírása csak a jéghegy csúcsa. A többi az az én hosszas gondolkodásom, elemzéseim, és megérés e nem feltétlenül könnyű té-

mára, amivel a regény foglalkozik. Bizom benne, hogy az olvasók megértéssel fogadják, ahogy végigkísérjük a házaspár sorsát, rémálmaid, dilemmáit, amelyen keresztül mennek, ahogy érik bennük az elhatározás, és keresik az életük folytatásának lehetőségeit. Látjuk a szándékot, ahogy ők maguk is elgondolkodnak arról, kinek tudnak megbocsátani, és hogy a megbocsátás az nem egy szó, amit kimondunk, hanem egy hosszú folyamat...

– Az érdekes kerettörténet mellett (a regény Újvidéken, magyar közösségen belül, de szerb karakterekkel is játszódik), érdekes a regény több rétege. Milyen közönségnek szántad?

– Kezdetben azoknak, akik házasságban vagy kapcsolatban élnek. Az írás közben azonban az történt, ahogy egyre jobban dolgoztam ki a karaktereket, az alaptéma lassan magára öltött egy egyetemes dimenziót és mondhatom, ez a regény a fiataloktól a kora őszi években élőknek, és hangsúlyozottan mindkét nemnek íródott. Tanít minket a váratlannal szembesülni, amiről azt hisszük, velünk nem történhet meg. A döntés viszont mindig a mi kezünkben van, hogy folytatjuk tovább. Van, hogy új nézőpontokat kell behozni, hogy új utakat teremtsünk, amelyek több örömet, boldogságot hoznak, mint ami előtte volt.

Timár-Gregorits Nóra

Fotó: Dajka Anita

Pap Éva: **MEGBOCSÁTÁS**

Álomgyár Kiadó, 352 oldal, 4599 Ft

A Fekete Sas Kiadó könyvheti ajánlata

Szuhai Barbara
MESÉLŐ HÁZAK

A múlt kincsei, titkok és történetek Budapest házairól, egy idegenvezető tollából, sok színes fotóval

„Bárhol járok (...) az épületek romokban is meg-rázó szépsége, kidolgozottsága vonz. Minden ház egy ajándék, látványuk ünnep, történetük élmény, megosztásuk megtiszteltetés.”

6900 Ft, 368 oldal

Podonyi Hedvig
KÉP, JEL, BETŰ

Érdekes írások, írásos érdekességek

A szakszerű, de olvasmányos ismeretterjesztő műben a történelem és a kommunikációtörténet izgalmas fejezetei rajzolódnak ki.

5500 Ft, 224 oldal, sok-sok képpel

Zelei Anna
AZ ELVESZETT ERDŐ

Hogy vannak a magyar erdők, ki vigyáz rájuk, van-e jövőjük?

A WWF Magyarország által ajánlott kötet!

A Homo sapiens átkozottul okos lény, jól tudja, mennyire fontosak az erdők, melyek kezdetektől fogva kísérik útját. De akkor miért haldokolnak?

4270 Ft, 232 oldal, több mint 100 fotóval

Kóka Rozália
BUKOVINAI SZÉKELYEK A TÖRTÉNELEM ORSZÁGÚTJÁN

A kötet különböző műfajú írásai több mint 250 évet ölelnek fel, s a madéfalvi veszedelemtől napjainkig követik figyelemmel a bukovinai székelyek megrázóan szép történetét.

4990 Ft, 296 oldal, műmelléklettel

Petőcz András
A LÁTOGATÁS EMLÉKE

Sokan, sokféleképpen tűnnek fel a verseskötetben: Oscar Wilde, Tandori, Pilinszky, Mozart, Weöres, Ferlinghetti, Rimbaud és Verlaine. Történetek és érzelmek, minden, ami belefér egy látogatás emlékébe.

2700 Ft, 116 oldal

Petróczi Éva
A FÜST VÁLLALÁSA

„A hazai füst hasznosabb, mint a külhoni fény” – idézi Lucianust Petróczi Éva író-költő, irodalomtörténész, aki ennek a gondolatiságnak jegyében alkot immár 50 éve. Jelen kötet egy év lírai termése.

2900 Ft, 96 oldal

www.feketesas.hu

Most múlik pontosan

Aligha akad olyan ember, aki ne gondolkodna el élete során többször is kezdetről és végről, mármint az univerzumról. A sajátjáról is, persze, de ez a kettő szorosan összefügg, és nemcsak a sci-fikben. Hiszen a por, amiből vétettünk, ugyanaz az anyag, amelyből a világegyetem legapróbb részecskéi is "megalkottattak". E tanulság egyszerre triviális és felkavaró: különlegesnek tekintett bolygónk és egzisztenciánk oly jelentéktelen, hogy a mindenség léte szempontjából nem oszt, nem szoroz. A világegyetemnek egy viszkető pont sem vagyunk végtelen hátán. Valami azért mégiscsak izgalmas ebben a semmi-létben: hogy a nagybecsű univerzum még csak nem is sejti, de az emberek, ezek a kis láthatatlan hangyák megfigyelik, képletekkel leírják, miközben egyre többet és többet tudnak meg róla...

Katie Mack elméleti asztrofizikusként nem vacakolt, amikor szakterületet kellett választania: lecsapott a legizgalmasabb kérdésekre. Hogyan lett, és hogyan lesz vége? A többi tulajdonképpen nem is túl érdekes, gondolhatnánk, ám a szerző pillanatok alatt megingatja a csillagászati témájú könyvek terén szerzett tapasztalatainkat, miszerint azok addig a pontig izgalmasak, amíg el nem kezdnek a fizikáról szólni. Az amerikai kozmológusnő a hétköznapi olvasó számára is tökéletesen befogadható módon mélyed el a kozmosz titkaiban, aminek megértéséhez sokszor még a lakásunk helyiségein sem kell túllátnunk. Itt van például a sokat emlegetett entropia, a kozmikus rendezetlenség elve, ami felé univerzumunk is halad – ezt mindenki megtapasztalta már, aki próbált valaha rendet tartani az íróasztalán, emlékeztet a szerző, és olyan szemléletes pél-

dákkal illusztrálja az entropikus folyamatokat, mint egy szép, rendezett, egyben lévő tojás felverése, ellenkező irányban pedig egy kupacba hányt puzzle kirakása. Vagy tegyük fel, hogy megfigyeljük egy mikroszkóppal a porrészecskéket egy párás szobában, és azt vesszük észre, hogy azok képesek kondenzálni maguk körül egy kis vizet – így működnek a fekete lyukak közül a "kicsi, de halálos" változatok is a világegyetemben. Ahogy az univerzum tágulását is sokkal könnyebb elképzelnünk egy harmonikaszerűen széthúzott

„lépcsőjáró” rugós játék segítségével: maguk a karikák épphogy csak egy kicsit távolodnak egymástól, de a két végpont között akár méternyi is lehet a távolság – vagyis a távolabb lévő dolgok gyorsabban távolodnak.

Csupán felvillantott példák ezek Katie Mack szórakoztatóan tudományos kötetéből, amelyben sok humorral, fricskával, szellemes ötlettel találja az asztrofizikát, elragadva olvasóját a végtelen távoli múltba, hogy ott ámulva megpillanthassa a végtelen távoli jövőt.

Laik Eszter

Katie Mack:

A MINDENSÉG VÉGE* - mármint asztrofizikai szempontból

Dedinszky Zsófia fordítása

Typotex Kiadó, 224 oldal, 3900 Ft

Kalandozás a szimbólumok világában

A pedagógiai szemléltetés évszázados hagyományokra tekint vissza, Johan Amos Comenius, a Sárospataki Református Kollégium tanára *Orbis Pictus* című munkájában az ismeret komplexitását képekhez kapcsolódó didaktikus magyarázatokban mutatta be a kisdíjak számára. Korunkban újra hódít a vizuális kultúra, mégsem mondhatjuk teljes őszinteséggel, hogy a diákjaink értenék is, amit posztolnak: képekkel üzennek egymásnak, de közben eszükbe sem jut, milyen összetettséggű, sok rétegű lehet egy képi szimbólum. Szerencsére létezik a vizuális nevelés tantárgy, és vannak olyan felkészült tanárok, akik segíthetnek a hagyományos képi jelrendszerek és a mai befogadók közt tátongó szakadékot áthidalni.

Molnárné Ötvös Tünde a Debreceni Református Kollégium Gimnáziumának tanára *Fénnyel írt egyházművészet* című könyvében arra vállalkozott, hogy átfogó képet adjon a 16. századtól napjainkig a református egyházművészet alkotásairól. A könyv alapvetően pedagógusok számára készült azzal a céllal, hogy muníciót adjon a magyar keresztyén egyházművészet értőbb megközelítéséhez.

A szerző a kötet pedagógiai céljáról így ír az előszóban: „a képzőművészeti alkotások megismerése és a feldolgozásukhoz kapcsolódó kreatív feladatok elvégzése ne hagyományos, egyoldalú kommunikáció segítségével valósuljon meg. Jó lenne, ha a megismert művekben a közös gondolati tartalmat, az egyénit és a közösségit, az aktuálisat és az egyetemeset egyaránt felfedeznék a diákok. Ezt minden tanuló a maga járta

úton találja meg, a tanár csak koordinációs szerepet töltsön be.” Ahhoz, hogy ez a cél megvalósulhasson, a könyv gazdag háttéranyagot kínál az egyes témákhoz kapcsolódóan. A színes képanyaggal illusztrált kiadvány egyik legérdekesebb fejezete a debreceni Kossuth utcai református templom freskóinak értő bemutatása. A két világháború között készült falfestmények komplex bibliai szimbolikájának felfejtése komoly teológiai felkészültséget igényel, ugyanakkor megértve az összefüggéseket szépen kirajzolódik a hitvallásként is értelmezhető művészeti koncepció.

A Kálvin Kiadó Református Tananyagtár sorozatában olyan komplex szemléletű kiadvány kerül az olvasók kezébe, amely azzal, hogy rávilágít a református örökség egy-egy fontos elemére, formálva ezzel a pedagógusok és a diákok szemléletét, segítséget ad ahhoz, hogy közösen felfedezhessék a teremtett világ összetettségét, titkait. Nem véletlen, hogy Comenius *Orbis pictus*ának elemzésével kezdődik a könyv, az abban megjelenő párbeszéd formája, a titkokat közösen felfedező tanár és diák a ma iskolai számára is követendő példaként áll.

Pompor Zoltán

Molnárné Ötvös Tünde:

FÉNNYEL ÍRT EGYHÁZMŰVÉSZET

Református tartalmak a vizuális kultúra tantárgy tanítása során

Kálvin Kiadó - Református Tananyagtár, 220 oldal, 3500 Ft

Mesétől módosult tudatállapotban

Interjú Csóka Judittal

Napjainkban a pedagógusok, a pszichológusok egyre inkább felismerik a mesék terápiás hatását. Csóka Judit klinikai szakpszichológusként és meseterapeutaként főleg azzal foglalkozik, hogy nőknek és férfiaknak, bántalmazottaknak és krónikus betegeknek, elbizonytalanodottaknak és összeomlottaknak, megkeseredetteknek és bűnbe esetteknek segítsen.

– Legújabb könyvének címe *Meseterápiás utak és kalandok*. Már a cím is különleges kalandokat ígér! Hogyan épül ez a kötet előző kiadványaira?

– Az előző kötetek tematikus meseválogatások. Ezek egyrészt azért születtek, hogy a szakemberek könnyebben találják meg azokat a meséket, amikre szükségük lehet a munkájuk során. Másrészt azért, hogy az olvasók a saját életük nehézségeivel kapcsolatban is egyszerűbben rátaláljanak arra a mesére, ami segíthet. Egy-egy általános emberi élethelyzet köré válogattam a meséket. A most megjelent könyvben arra teszek kísérletet, hogy ezekkel a mesékkal és a hozzájuk tartozó témával, hogyan lehet dolgozni különféle csoportokban, illetve egyéni terápiában.

– Azt írta közösségi oldalán, hogy ebbe a munkába beletette a szívét, lelkét és az eszét is. Mitől egyedi ez a könyv?

– Őszinte és hiteles könyvet szerettem volna írni. Az „utak” a címben azt jelenti, hogy a kötetben bemutatom azt a sok felhasználási lehetőséget, amit a mesékkel való munkám során megtapasztaltam. A „kalandok” szó pedig arra utal, hogy aki elkezd a mesékkal dolgozni, mint én is, milyen csodás kalandokat élhet át a munkája során. Abból a szempontból egyedi talán ez a könyv, hogy arról is szól, ez az út azért nem mindig egyenes, és könnyen járható. A saját hibáimról és kudarcaimról is írok, azért, hogy demisztifikáljam a meseterápia módszerét, hogy a hibák és kudarcok ellenére is, kedvet kapjon az olvasó a mesemondásra, a mesékkel való munkára. Hatalmas kincsnek vagyunk a birtokában, hiszen az emberiség születése óta megszámlálhatatlanul sok mese keletkezett. Azonban a mesék csak akkor válnak élő kincssé a számunkra, ha olvassuk és meséljük őket. Gondolkodunk és beszélgetünk róluk.

– A kötetben terápiás munkájának tapasztalatait összegzi. Milyen szempontokra figyelt a szerkesztés során?

– Fontosnak tartottam, hogy a gyakorlati példákat pszichológiai kutatásokkal és elméletekkel támasszam alá. Mivel a módszerrel kapcsolatban még nem végeztek jelentős tudományos kutatásokat, Berka Attila szerkesztővel úgy döntöttünk, hogy az egyes történetek után mindig legyen egy rövid elméleti kitekintés, hogy az olvasó értesse, mi miért történik.

– Említene egy emlékezetes történetet?

– A legutóbbi egy izraeli meséhez kapcsolódik. A szegedi Bűnmegelőzési Tanács meghívására tartottam meseterápiás foglalkozást, amelyen több rendőr is részt vett. A mesében Eljahu próféta a házigazdái tehenét éjszaka megöli. Erről beszélgetve, az egyik rendőr ezt mondta: „A tehen sérelmére elkövetett bűncselekménnyel vádolható a próféta.” A kollégája kontrázott: „Nagy vagyoni kárt okozott a próféta a házigazdának.” Azon a héten több csoportban is meséltem ezt a történetet, de ilyen megközelítéssel nem találkoztam. Nagy derűtséget keltett a hozzászólás a csoportban és bennem is.

– A bántalmazás témakörét szépirodalmi alkotásokban is egyre többen feldolgozzák. A meseterápiában miként került előtérbe ez a téma?

– Preventív jelleggel, és a gyógyítás szándékával. A *Mesék a szabadulásról* című válogatásban (Corvina, 2020) olyan mesék szerepelnek, amelyek ezt a témakört járják körbe. Ha a gyerekek sok mesét hallanak, és beszélgetünk velük a meséről, észrevétlenül tanulják meg felismerni a bántalmazó helyzeteket, illetve mintákat is kapnak arra, hogyan lehet ebből menekülni. Bántalmazott gyerekek és felnőttek esetében pedig az segíthet, hogy ha az áldozat a mesén keresztül felismeri, hogy nincs egyedül, nem kell szégyenkeznie. Ha az áldozat el tud kezdeni beszélni arról, ami történt, akkor már elindult a gyógyulás felé.

– Magam is tapasztaltam, hogy sokáig dolgozik az emberben egy-egy kép, egy-egy fordulat. Hogyan hatnak a mesék?

– A meséknek azért van nagy erejük, mert amikor mesét hallgatunk, történethallgatási transz állapotba kerülünk. Ebben a módosult tudatállapotban lehetővé válik, hogy az elhangzott szavak, mondatok, mélyen a lelkünkbe ivódjanak. A kollektív tudattalan fogalmát Jung vezette be a pszichológiába. Ennek a tartalmi az emberhez tartoznak örökletesen. Ezeknek a szerkezeti elemei hasonlóak ahhoz, amit a mítoszokban és a mesékben találhatunk. Minél több ösképpel, vagyis archetípussal találkozunk a mesékben, annál jobban érezzük, hogy a mese minket szólít meg.

– A könyvet nem csak szakembereknek ajánlja, tankönyvként szolgálhat minden érdeklődő számára. Mit javasol, hogyan forgassuk?

– Érdemes az elejétől végigolvasni, mert minden fejezet tartalmaz szerintem fontos gondolatokat a témával kapcsolatban. A későbbiekben már tudni fogja az olvasó, hogy melyik fejezet nyújthat számára segítséget egy-egy felmerülő kérdés kapcsán.

Szepesi Dóra

▶ könyvről

Csóka Judit:

MESETERÁPIÁS UTAK ÉS KALANDOK

Corvina Kiadó, 520 oldal, 4990 Ft

Romhányi Ágnes: ÉGIPOSTA

Romhányi Ágnes a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanára, a Magyar Állami Operaház dramaturga. Nevét azonban nem csupán számtalan színmű és opera műfordítójaként ismerhetjük, hanem a 2000-es évektől önálló műveiből is. Eddig elsősorban gyermekkönyveket köszönhetünk neki, most azonban egy verseskötettel jelentkezik.

Az Égiposta különbözik eddigi munkáitól. Vegyisza verseskötet. Az édesapját, Romhányi Józsefet meg-

idéző szívszorító költemények, az őszinte, sallangmentes lírai kitárulkozások vérbeli költőre vallanak, mint ahogy a sziporkázó szösszenezetek, a kitűnő gyerekversek is. Kislánykorától 'fogadott' kishúgom Romhányi Ágnes, de immár komolyan veendő pályatársam is – vallja a szerzőről Bakonyi Ferenc.

Fekete Sas Kiadó 92 oldal, 2700 Ft

mókusz
könyvek

Keresse a Libri, a Líra Könyv és az Aranybagoly könyvesboltokban!

www.mokuskonyvek.hu

Kattintson a www.es.hu-ra!

Fizessen elő tartalmainkra!

- publicisztika
- interjú
- könyvkritika
- műbíráló
- próza
- vers
- grafika
- glossza
- feuilleton
- visszhang

ÉLET ÉS ●
IRODALOM

Hozzáférési rendszerünkben egy rövid reklám megnézése után a cikkek szabadon olvashatók.

Az irodalom tükröt tart magunk elé

Interjú Benedek Szabolccsal

Legújabb nagyregényének főhőse, Becsey Marci egy menő rockzenekar frontembere, ünnepelt sztár. A pandémia lecsengése után ő is azt reméli, az élet mehet tovább ugyanúgy, ahogyan azelőtt. Huszonöt sikeres év után azonban kénytelen egy testi tünetekkel is járó életközepi válsággal szembenézni, és miközben ennek okait kutatja, akár valami film, lepereg előtte családjának múltja...

– Történelem, rock és foci – kedvenc témáid, megjelennek ebben a háromgenerációs családregényben is. Az ősidők óta létező típusfigurák mellett ugyanakkor dolgozol azzal a pszichológiai ténnyel is, hogy a történelmi és a sorsfolyamatok gyökerei a múltban találhatók. Mi ihlette ezt a regényt?

– Profánul és leegyszerűsítve mondván mindennapjaink ihlették. Az utóbbi időben a nagyobb lélegzetű munkáim a múltban játszódtak, miközben természetesen napjaink történései is foglalkoztatnak, ami talán a novelláimból és a tárcáimból is kiderül. Úgyhogy írtam egy regényt arról, hogyan próbál mostanság evickélni az én generációm, amely a rendszerváltás eufóriájában szocializálódott, és immáron az öregedés felé ballagva, folyamatos hiányérzet közepette megpróbál számot vetni önmagával, a bűneivel és a sikereivel, na meg azzal, hogy még mit érhet el az évek múlásával egyre szűkebbre szabott keretek között. Na és persze megpróbálja megérteni a szülei és a nagyszülei nemzedékét. A regény arról is szól, hogy az előző generációk, ha más történelmi körülmények közepette is, de részben a maiakhoz hasonló dolgokkal szembesültek, ráadásul akkor a lehetőség kevesebb volt, a kényszerűség viszont több. És hát nem kis szerepet kap a könyvben a pandémia, amely arra világított rá, hogy biztonságosnak hitt világunk valójában törékeny és sebezhető, és hogy egyre nyilvánvalóbb, hogy a viszonylagos nyugalommal telt évtizedek véget értek. Nem akarok vészmadárkodni, de meglehet, a miénk az utolsó generáció, amelyik még boldog békeidőkben tölthette életének nagyobb részét.

– Hol a határ kicsi és nagy bűn, megbocsátható megalkuvás és elvtelen alkalmazkodás, emberi élet és puszta túlélés között? A fülszövegben olvashatjuk ezt a kérdést. Megválaszolja a regény?

– Remélhetőleg lesznek olvasók, akik számára igen, de ha már a kérdésfeltevésig eljutunk, az is egyfajta visszajelzés arra vonatkozóan, hogy a megkongatott vészharangok ellenére az irodalomnak van annyi jussa manapság is, hogy tükröt tartson a világunk és még inkább saját magunk elé.

– A rockzene, amely generációk óta átszövi életünket, fontos szál a regényben. A minap éppen arról beszélgettünk egy ismerősömmel, hogy a háború utáni óriási felszabadulás életérzése Amerikában és a nyugati világban a rockban nyilvánult meg, ami a mai napig hat a gondolkodásra, az életvitelre, másrészt viszont az ember érzelmei, reakciói nem változnak. Mi a véleményed erről?

– John Lennon mondta, hogy a rock and roll napjaink népzeneje. De ugyanő mondta azt is, hogy nincs nagyobb üzlet a show business-nél. A rock mostanra jobbára iparaggá szelődött, és részben arról szól, hogy minél többen minél több pénzt csiholhassanak ki belőle, de azért az eredeti üzenete is megmaradt a szabadságról és a lázadásról.

– Úgy tudom, te is álmodoztál arról, hogy rockzenész leszel, de másfelé fordult az életed. Mi volt az a mozzanat, ami eldöntötte, hogy mégsem a te utad?

– Sose tudtam énekelni, a zenei hallásommal is gondok vannak. Ez hamar eldöntötte, hogy csak álmodozhatok a rocksztárságról. Meg persze írhatok róla. Korábban írtam egy-két könyvet a Beatlesről, most meg a rock világa egy regé-

nyemben is megjelent. Vannak rockzenész barátaim, akik segítettek ebben a miliőben többé-kevésbé eligazodni. De hát a rockban az is szép, hogy különösebb jártasság nélkül is lehet élvezni, sőt bizonyos módon művelni is. És most nem a léggitározásra gondolok, hanem a rock által közvetített életérzésre.

– A pandémia utáni lehetséges visszatérés is foglalkoztatja a főhőst. Szerinted miként alakulhat a világvágy utáni életünk?

– A lezárások idején többször elhangzott, hogy a járvány intő jel arról, hogy rosszul kezeltük a dolgainkat, és mostantól sok mindent másként kell csinálnunk. De közben arról is folyamatosan szó volt, hogy majd mikor térhetünk vissza a megszokott, úgymond normális életünkbe. Egyelőre annyi látszik, hogy előbb a pandémia, majd a szomszédban dülő háború kapcsán a biztonságérzetünk megrendült, és mivel tervezni se nagyon lehet, visszakíváncozunk abba a közelmúltba, ahonnan a mostani folyamatok erednek. Azt hiszem, ezt a meghasonlott tanácsalanságot élük át a regényem szereplői is.

Szepesi Dóra

Fotó: Debreczeni Fanni

▶ könyvről

Benedek Szabolcs:
EZ NEM AMERIKA
Helikon Kiadó, 524 oldal, 4499 Ft

A világ végveszélyben

Válságos időkben a bölcsekhez fordulunk tanácsért – az ember egyik legrégebbi tulajdonsága. Az utóbbi időben nem véletlenül jelentek meg olyan kötetek, amelyeket a járvány keltette bizonytalanság és a totális társadalmi átalakulás hívott életre: Ferenc pápától Yuval Noah Hararin át jeles magyar tudósokig és gondolkodókig sokan publikálták gondolataikat napjaink válság helyzetét elemezve.

Noam Chomskyt mindenekelőtt a generatív nyelvészet atyjaként ismeri a világ, munkássága évtizedek óta bölcsészhallgatók tananyaga és vizsgatémája, ám politikafilozófusként – különösen az utóbbi időkben – éppoly aktívan tevékenykedik. A Kossuth Kiadó gondozásában megjelent *Összefogunk vagy kihalunk* című kötet a világhírű tudós élő előadásainak szerkesztett változata, illetve néhány, vele készült beszélgetést is tartalmaz. Mint a cím is rávilágít, Chomsky a végzet felé robogó 21. századi szerelvényünket a civil és a politikai összefogáson keresztül tartja lehetségesnek megállítani, a két legnagyobb globális probléma ugyanis – a klímakatasztrófa és a nukleáris háború – csak közös fellépéssel oldható meg. Hogy ez a gyakorlatban mit jelent, és milyen tennivalókat von maga után, ezt taglalja a filozófus-nyelvész mind hatalmas tömegek előtt tartott nyilvános beszédeiben, mind interjúiban.

Chomsky a kapitalizmus hazájában fogalmazza meg markáns kapitalizmuskritikáját, hiszen bárki láthatja, hogy mindkét, fent említett katasztrófa hátterében a profithajzás agresszív térnyerése és az állandó növekedésbe vetett hamis hit áll. A tudós nem rejti véka alá politikai véleményét sem: „Gondoljunk csak bele, hogy a világ leghatalmasabb országának egyik legfőbb politikai

va Chomsky némely diagnózisa profetikus hatású. Előadásai főbb témakörei mellett olyan, világszerte megfigyelhető súlyos gondokról is szót ejt, mint az ipari munkások érdekérvényesítésének teljes erodálódása, a civil aktivitás hanyatlása, a demokrácia kiüresedése és nem utolsósorban a koronavírus populista tendenciákat erősítő hatásai.

Laik Eszter

Noam Chomsky:

ÖSSZEFOGUNK VAGY KIHALUNK

Kisantal Tamás fordítása

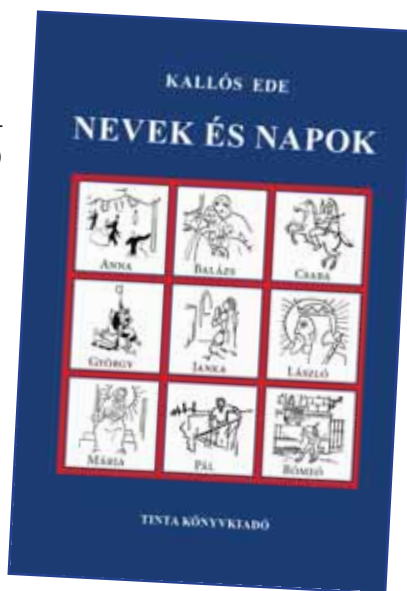
Kossuth Kiadó, 160 oldal, 3990 Ft

Megszólalnak a nevek

A gazdag és színvonalas magyar névtani szakirodalom különösen becses ismeretterjesztő darabja Kallós Ede (1882–1950) munkája a keresztnévek eredetéről, művelődéstörténetéről. Kallós klasszika-filológus volt, 1911-től Budapesten volt gimnáziumi tanár, s nem mellesleg több nagyszerű könyvet is írt. Jelen műve eredetileg a legendás Dr. Vajna és Bokor kiadónál jelent meg 1943-ban, 2022-es reprintjére pedig a nyelvészeti könyvekre szakosodott Tinta Könyvkiadó vállalkozott.

Kallós feldolgozta a korabeli magyar utónévkészlet legjelentősebb részét, s a keresztnéveket ábécérendben tárgyalta, rámutatva esetleges összefüggéseikre is. A névkészlet az ősi magyar neveken kívül bibliai, török, arab, iráni, görög, latin, germán, szláv elemeket tartalmaz. A névanyag bemutatását a szerző nagy szakértelemmel, páratlan nyelvészeti és művelődéstörténeti felkészültséggel végezte el.

Kiragadott példának megemlíthető Kallós keresztnéve, az Ede, melyet a szerző példás önfegyelemmel két oldalon magyarózott. „A francia Édouard, az olasz Eduardo, az angol Edward, a német Eduard ugyanegy ősgermán névnek a hajtása”, eredeti jelentése „birtokát megőrző”, s a név elsősorban Angliában honosodott meg. Magyarországra a 13. században Eduard alakban jutott el, s a 19. században, egykori kun vezérnevekre is utalva, Ede alakban terjedt el. Ez utóbbi rövidített névváltozat Kallós személyes tapasztalata szerint német nyelvterületen, szórványosan becézett, bizalmaskodó névalak. A szerző szócikkében két Ede, pontosabban Edward védőszentet is említett – mindketten angol királyok voltak, napjaik március 18. (a Sándorral osztozva) és október 13. (a Kálmánnal osztozva).

Kallós a kor divatos névváltozatra különös figyelmet fordított. Ilyen volt a Magyarországon is elterjedt Teddy, amely az angol nyelvben az Eddy-Teddy párban jelentkezett, miként a magyarban is van az Andrásnak és az Endrének becézett, az Andi-Bandi párból adódó Bandi változata. Az Eddy és a Teddy eredetileg az Edward (Ede), Edgár és Edmund (Ödön) becézései. Kallós könyvében rövid eligazítás, önálló szócikk található olyan, évtizedekkel később divathullámokat képviselő, eredetüket tekintve „enyelgő”, „meghitt érintkezésben használatos” névformákról is, mint a Bence és a Gergő. Az 1970-es évektől kezdődően Magyarországon különösen

divatos és bizonyos értelemben újszerű keresztnév a Krisztián – ezt a korabeli névhasználatot követve Kallós könyvében a régebbi Keresztély névváltozat részletes, kétoldalas bemutatása helyettesíti.

A napjainkban születettek keresztnévének megválasztása továbbra is a szülők dolga, akarata. Többek véleményét ki szokták kérni, s a tájékozódáshoz kitűnő, bevált útmutató Kallós Ede jelen műve.

Galambos Kristóf

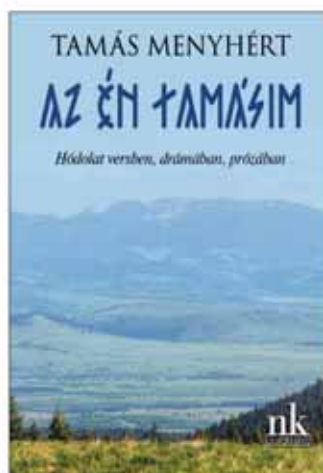
Kallós Ede:

NEVEK ÉS NAPOK

Dr. Vajna és Bokor 1943. Reprint: Tinta Könyvkiadó 2022.

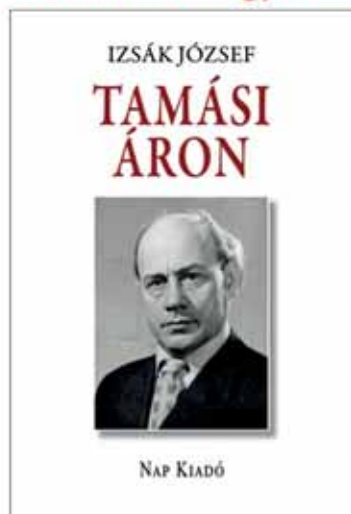
387 oldal, 3990 Ft

A Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága által meghirdetett Tamási Áron 125 Emlékév tiszteletére a NAP KIADÓNÁL megjelent művek:

Tamás Menyhért: Az én Tamásim.
Hódolat versben, drámában, prózában
Fr/5 alak, keménytáblás,
ISBN 978 963 332 201 7
76 oldal, 2500 Ft

125 éve született Tamási Áron, erre a különleges ünnepi alkalomra gyűjtötte egybe a róla és hozzá írtakat a „gyökerzetben földije”, hiszen a Székelyföldről Bukovinába elűzöttek sarjaként érkezett az anyaországba Tamás Menyhért is, bár ő karonülöként. Ennek ellenére szerzőnk megőrizte lelkében, érzésvilágában azt a székelységet, amit Tamási Áronban több értelmezője közül talán ő látott meg legjobban. Nemcsak a kézírásuk hasonlít nagyon, ahogyan ezt a hátsó borítón dokumentálva is láthatjuk, hanem székelységük-magyar íráságuk is rokon. Rokon, ahogyan „otthonról hozott” beszédükkel, sajátos székely létükkel, tehetségükkel gazdagították a magyar irodalmat. Tamás Menyhért egész lényével, minden lélegzetvételével köszönti a 125 éves Pályatársat. Különös találkozás tanúbizonysága ez a kötet.

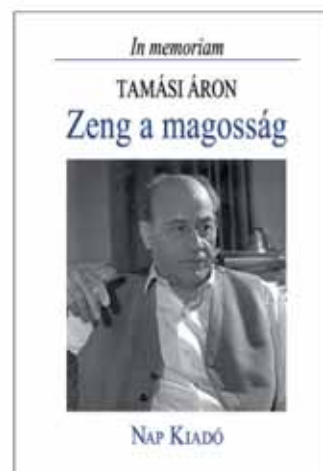

Izsák József: Tamási Áron.
Monográfia. Magyar esszék sorozat.
Harmadik kiadás.
Utószó: Izsák Balázs
A/5, keménytáblás
ISBN 978 963 332 200 0
192 oldal, 3500 Ft

Az olvasó Izsák József Tamási Áronról szóló kismonográfiájának harmadik kiadását tartja a kezében. Az első kiadás ötvenhárom évvel ezelőtt, 1969-ban jelent meg Bukarestben. Személyes emlékeim fűződnek a monográfia megírásának történetéhez, akárcsak édesapám egész életpályájához. Ez az utószó ilyen módon tartalmaz a lexikonok által is rögzített tényeken túl személyes élményekre épülő, szubjektív benyomásokat, amelyek érdekelhetik az olvasót.

Izsák József 1921-ben született Sepsiszentgyörgyön. Tanulmányait a Református Székely Mikó Kollégiumban kezdte szülővárosában, majd a kolozsvári Bolyai Tudományegyetemen szerzett tanári oklevelet 1946-ban magyar nyelv és irodalomból. Irodalmi munkásságában kiemelt fontosságú az a küzdelem, amelyet azért folytatott, hogy Tamási Áront visszahozza a köztudatba, akinek a háború után sem művei, sem vele kapcsolatos írás nem jelenhetett meg Erdélyben.

(Részlet Izsák Balázs utószavából)

In memoriam Tamási Áron.
Zeng a magosság.
Szerk.: Tamás Menyhért.
Sorozatszerkesztő Domokos Mátyás.
In memoriam sorozat.
Negyedik, változatlan utánnomás.
FR/5, keménytáblás
ISBN 978 963 332 197 3
Fotómelléklettel, 428 oldal – 3500 Ft

125 esztendeje született a székelyföldi Farkaslakán Tamási Áron, de olvasói azóta sem felejtették el. Életművéről Ágh Istvántól Németh Lászlón át Rónay Györgyig a magyar irodalmi élet múltbéli és jelenkori kiválóságai elemzik sok más kitűnő szerző mellett klasszikus értékű életművét a Nap Kiadó szintén már klasszikussá érett In memoriam sorozatában. A könyvben csak a nyilvánvaló sajtóhibákat javítottuk, az előző kiadásokhoz képest még annyi a változás, hogy a szöveget nagyobb betűvel szedtük.

nk
NAP KIADÓ

www.napkiado.hu

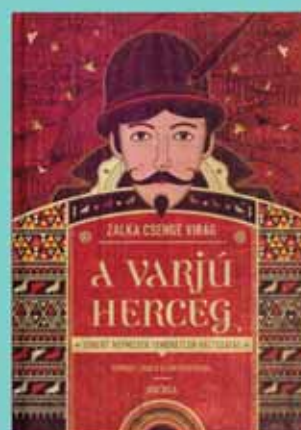
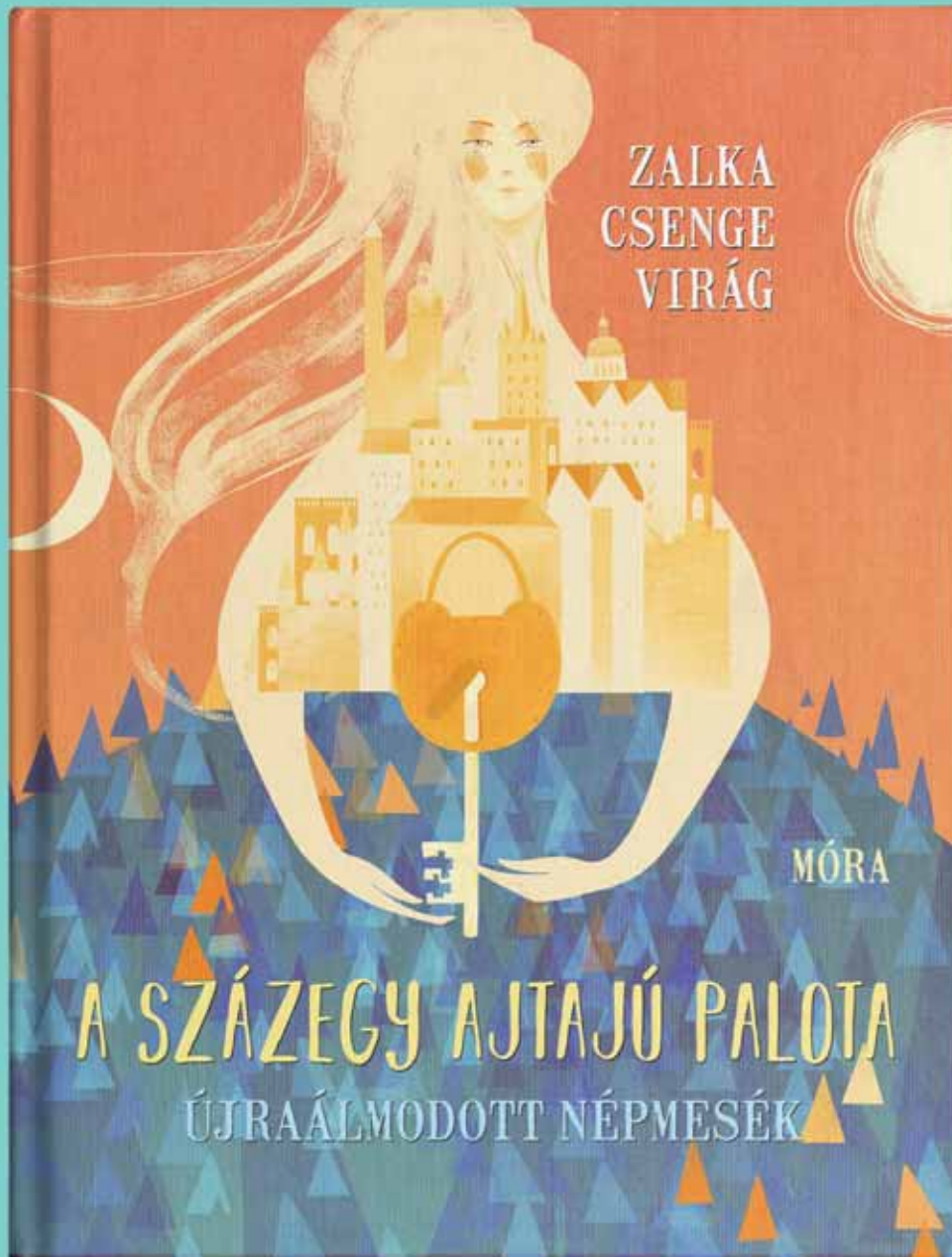
Támogatók

**A Tamási Áron 125 Emlékév
lebonyolítója a Magyarország Háza.**

Zalka Csenge Virág

A százegy ajtajú palota Újraálmodott népmesék

Keresse a nemzetközi mesemondó további műveit webáruházunkban, kedvezménnyel! mora.hu